

Ett gestaltungsförslag för Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Grekland

Oskar Mellegård & Fredrik Angner

Titel: CONTAIN – Ett gestaltningsförslag för Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Grekland
Engelsk titel: CONTAIN – A Design Proposal for Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece
© Oskar Mellegård och Fredrik Angner
Handledare: Ylva Dahlman, SLU, institutionen för stad och land
Examinator: Anna Tandre, SLU, institutionen för stad och land
SLU, Sveriges lantbruksuniversitet, fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap
Institutionen för stad och land, avdelningen för landskapsarkitektur
Omfattning: 15 hp
Nivå: Grundnivå G2E
Kurs: EX0725, Projekt i landskapsarkitektur
Landskapsarkitektprogrammet, Ultuna
Nyckelord: arkitekturtävling, gestaltning, Grekland, landskapsarkitektur, stadsbyggnad
Omslagsbild: Foto: Achim Hepp, Flickr, Licens: Creative Common CC BY-SA 2.0, montage: Oskar Mellegård och Fredrik Angner
Publiceringsår: 2014
Publiceringsort: Uppsala
Online publication of this work: <http://epsilon.slu.se/>

Sammandrag

I den gestaltande landskapsarkitektens yrkesliv är arkitekturtävlingar praxis, eftersom det anses vara ett effektivt sätt att få fram alternativa och högkvalitativa förslag i ett projekt. Som ett komplement till den ordinarie utbildningen på landskapsarkitekturprogrammet är deltagande i arkitekturtävlingar ett sätt att förbereda sig för det kommande arbetslivet. Genom tävlingen Re-design the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece, finns en möjlighet att kombinera kandidatuppsatsen och deltagande i en arkitekturtävling. Tävlingen berör hanteringen av stadsmiljöer med undermåliga allmänna platser, kopplat till modernismens genomslag. Syftet med kandidatarbetet är att övergripande gestalta Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki med utgångspunkt i tävlingsprogrammet. Programmet har tre huvudprogrampunkter och vår frågeställning formulerades utifrån dem. Frågan lyder: Hur kan Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki gestaltas med fokus på Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living?” I uppsatsen presenteras en övergripande gestaltning med förslag till lösning på den problematik som präglar Tritis Septemvriou Street. Förslaget är samtidigt ett sätt för oss att prova den arbetsform som tävlingar utgör. Tävlingens ramar och villkor präglade i hög grad arbetsprocessen och resultatet. Tävlingen omfattar stadsmiljön längs Tritis Septemvriou Street, som lider av dåligt fungerande utemiljöer och en ohållbar trafiksituation. En återkoppling mellan stadselement och naturområden är arrangörernas önskemål. Tävlingsområdets yta är omfattande och nivån för gestaltningen är således stadsplaneringsnivå snarare än småskalig gestaltningsnivå. Vårt mål var att gestalta denna plats på ett konkurrenskraftigt sätt, inom ramen för tävlingsprogrammet. För att lyckas med detta hämtades inspiration från tre projekt med liknande förutsättningar. Studierna av dessa projekt, i kombination med analyserna av tävlingsområdet, mynnade ut i förslaget CONTAIN. Grundidén bakom CONTAIN är att tillvarata Thessalonikis identitet som hamnstad, samtidigt som området omformas till ett parkstråk med sammanhållen karaktär, stor variation i funktion och mycket aktivitet. Praktiskt och estetiskt realiserar detta genom att tomma fraktcontainrar skapar en stomme för aktiviteter och lokala uttryck. Förslaget är uppdelat i fem delområden som alla har sin unika karaktär där den nuvarande användningen identifieras och utvecklas. Detta skapar variationen i förslaget. Helheten skapas genom att delområdena binds ihop av fraktcontainrarna, som är ett stående inslag längs hela parken.

Abstract

Architecture competitions are essential and commonly accepted ingredients in working life of site designing landscape architects, regarded as an efficient way to achieve alternative high-quality design solutions in projects. As a complement to education within the Landscape Architect Programme, participation in architectural competitions is a way to prepare for future working life. Combining a bachelor’s thesis and participation in the competition *Re-design the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece* is the framework of the report before us. The competition raises the issue on managing urban districts with poor public spaces, linked to the impact of modernistic city building ideas. The aim of this bachelor’s thesis is to produce a conceptual design proposal for Tritis Septemvriou Street in Thessaloniki, based on the competition programme. The programme has three main programme points from which our research question was formulated. The question is: How can Tritis Septemvriou Street in Thessaloniki be designed with focus on Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality and Quality of Urban Living? Our work presents a proposal, suggesting how the issues regarding the public space along Tritis Septemvriou Street can be managed. The proposal is also a way for us to experience competitions as a way of working. The framework and conditions of the competition influenced the working process and results to a large extent. The competition deals with the urban areas along Tritis Septemvriou Street which is suffering from poor public spaces and an unsustainable traffic situation. The target announced by the competition organizers is to reestablish a connection between urban elements and natural areas. The site of the competition area is vast and the level of detail is therefore at a scale of urban planning rather than a small-scale design level. Our ambition was to design this site in a competitive manner, within the terms of the competition. To succeed in this, we drew inspiration from three other projects with similar conditions. The studies made on these projects, along with an analysis of the competition, led on to the design proposal CONTAIN. The basic ideas behind CONTAIN is to utilize the port town identity of Thessaloniki and to reshape the area into a series of parks with a coherent character and a great variety in functions and activities. Practically and aesthetically this is established by using empty freight containers to create a framework for activities and local expressions. The proposal is divided into five areas, according to their existing unique characters, where current use is identified and developed. This creates a variation in the design proposal. The frequent use of shipping containers emphasises the design as an entity, linking the different areas together through an easily recognizable symbol along the whole park.

Innehåll

Introduktion 5

Internationell studenttävling: Re-design the cityscape from the forest to the seafront:

    Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece 5

Bakgrund 5

Syfte 6

Begreppsprecisering 6

Avgränsningar 6

Metod 7

    Inventering 7

    Mental karta 7

    SWOT-analys 7

    Analys av tre inspirerande parker 7

    Utformning av program 7

    Konceptgenerering 7

Resultat 8

    Inventering 8

    Mental karta 9

    SWOT-analys 10

    Tre inspirerande projekt 11

    Program 14

    Koncept 14

    CONTAIN 15

    Gestaltningförslaget – område för område 15

Diskussion 22

    Designprocessen 22

    Tävlingen 22

Metoddiskussion 22

Resultatdiskussion 22

Avslutande reflektion 23

Referenser 24

    Figurförteckning med källuppgifter 24

Introduktion

I vår yrkeskår är arkitekturtävlingar en vedertagen praxis. Konkurrens mellan arkitektkontor i dessa tävlingar anses leda till bättre slutresultat då det är den bästa helhetslösningen som belönas. Många alternativa gestaltningsförslag tas fram vilket även underlättar beställarens val av arkitekt då denne redan kan se hur arkitekterna tänkt lösa problemet (Finlands Arkitekturförbund 2014).

Under vår utbildning till landskapsarkitekter följer ett flertal obligatoriska moment där uppgiften är att ta fram ett gestaltningsförslag. Det sker med lärarna som beställare och där eleverna arbetar oberoende av varandra för att komma fram till sitt förslag. Så fungerar det sällan i den konkurrensutsatta verkligheten där bara de bästa förslagen går vidare. Vi vill delta i en arkitekturtävling för att pröva denna arbetsform som tillämpas så ofta i yrkeslivet.

Internationell studenttävling: Re-design the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece

Aristotelesuniversitetet i Thessaloniki i Grekland har utlyst en arkitekturtävling för studenter och vi tycker att den behandlar intressanta aspekter av landskapsarkitekturen. En tävling för studenter blir även mer rättvis mot oss då vi ställs mot andra studenter och inte mot yrkesaktiva landskapsarkitekter med lång erfarenhet.

Uppdraget i studenttävlingen är att skapa en återkoppling mellan element i en fragmenterad stadsdel. Området ligger i Thessaloniki i Grekland och är en stadsremsa som sträcker sig utmed gatan Tritis Septemvriou Street från bergen, genom staden och ner till havet. Tävlingsprogrammet beskriver platsen som fragmenterad, varje tomt är byggd som en separat enhet oberoende av sin omgivning och okänsligt placerad i omgivande landskap. Sammantaget har detta lett till att de sociala aspekterna i utemiljön helt har hamnat i skymundan i tävlingsområdet och tidigare ekologiska kopplingar har förlorats (Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki 2014b). Hädanefter kommer Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki 2014 förkortas som PGPLAAUT 2014.

Med tävlingsuppgiften vill arrangörerna ta fram alternativ för hur en sammanhållen stadsmiljö kan skapas på tävlingsområdet. Syftet med tävlingen är att göra stadsremsan mer läsbar, människoanpassad och miljövänlig. Platsen ska gestaltas med grund i tre huvudprogrampunkter:

- » Environmental Awareness
- » Landscape Architectural Quality
- » Quality of Urban Living

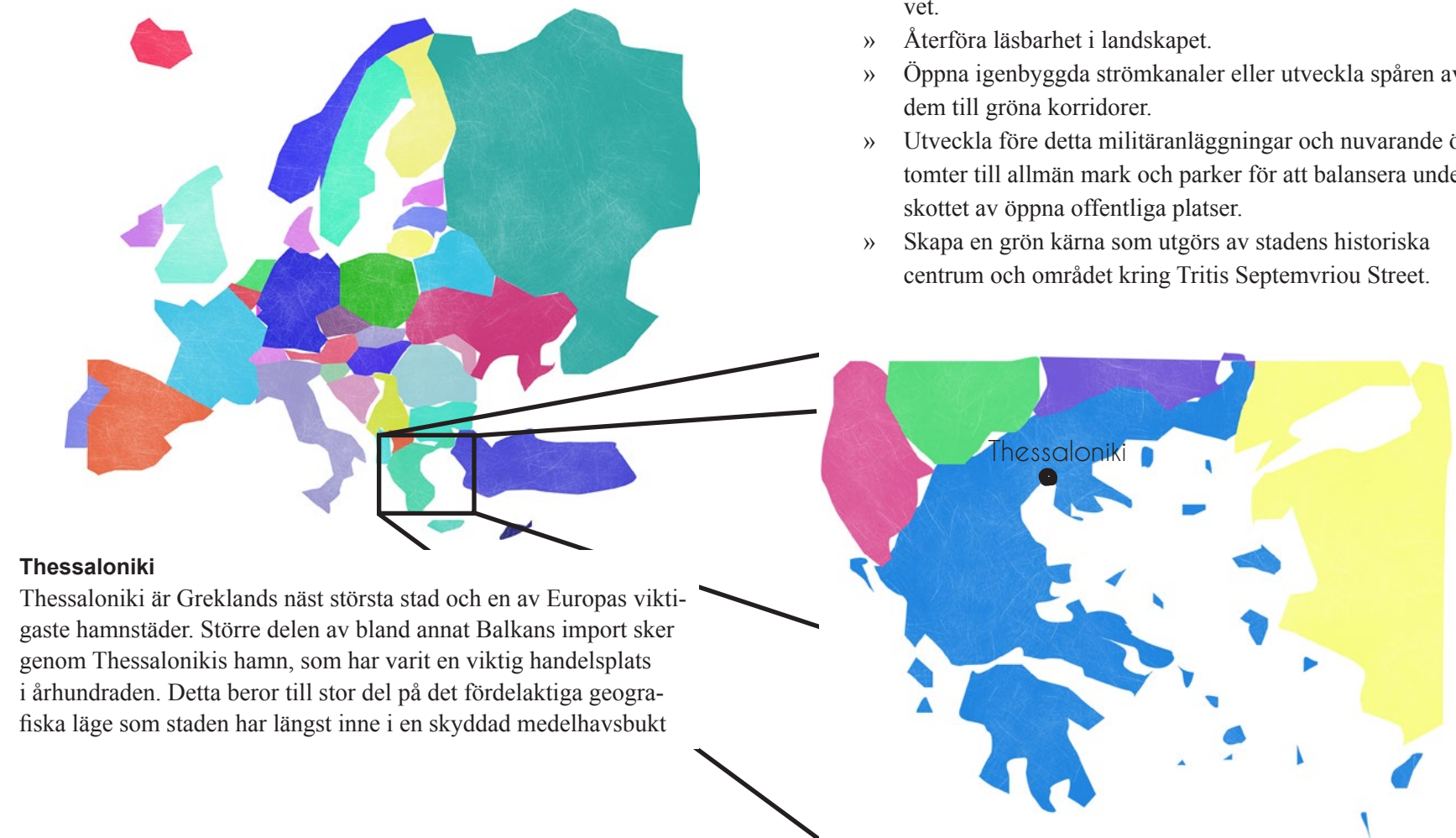
För att handskas med dessa tre begrepp undersöks tre samtida projekt med liknande förutsättningar som vart och ett representerar ett av begreppen.

Bakgrund

1961 kom journalisten Jane Jacobs ut med sin bok *The Death and Life of Great American Cities*. Med denna hävdar arkitekten och professorn Jan Gehl att en stark motreaktion kom mot modernismens stadsbyggnadsideal och den tidens dramatiska ökning av biltrafik. Detta intrång i städerna förutspåddes bli döden för gatulivet och stadens utemiljöer (Gehl 2010, s. 3).

Filosofen och sociologen Henri Lefebvre menar att modernismens ideal har lett till att stadsväven har slitits isär och blivit fragmenterad (Lefebvre 1991, s. 303). Med detta ideal skapades en stadsbild där husen var fristående enheter (Carmona, Tiesdell, Heath & Oc 2010, s. 77). Genom att fokus lades på byggnadens funktion överskuggades stadsrummets kvalitet (Carmona et al. 2010, s. 85).

Den fragmenterade staden är således inte ett specifikt problem för Thessaloniki och Tritis Septemvriou Street, frågan är aktuell över hela världen. I Sverige finns mycket bebyggelse som präglas av detta problematiska stadsbyggnadsideal (Åström 1993 s. 92-93). Det är därför särskilt viktigt för oss som är aktiva i Sverige att kunna hantera det arv modernismen lämnat efter sig.

Thessaloniki

Thessaloniki är Greklands näst största stad och en av Europas viktigaste hamnstäder. Större delen av bland annat Balkans import sker genom Thessalonikis hamn, som har varit en viktig handelsplats i århundraden. Detta beror till stor del på det fördelaktiga geografiska läge som staden har längst inne i en skyddad medelhavsbukt

(PGPLAAUT 2014b).

Staden har även en rik historia som spänner över cirka 2300 år med många historiska lämningar kvar än idag. Till följd av en stor stadsbrand under första världskriget förstördes mycket av Thessalonikis historiska kärna (PGPLAAUT 2014b). Staden som byggdes upp efter kriget blev byggd under dåligt reglerade täthets- och byggnadsnormer vilka var styrande under större delen av 1900-talet (PGPLAAUT 2014b). Detta har lett till att staden i många områden, till exempel i tävlingsområdet, har blivit fragmenterad och funktionsseparerad. Tomter har bebyggts som separata enheter utan samspel med sin omgivning, byggnaderna har varit i fokus vilket fått konsekvenser för den allmänna utemiljön. Detta gäller i första hand bebyggelse som anlagts efter krigen, främst efter 1960-talet (PGPLAAUT 2014b). Ett typexempel på en sådan plats är området som sträcker sig längs Tritis Septemvriou Street.

Framtidsvision för tävlingsområdet

Det finns en övergripande vision hos de styrande i Thessaloniki med syfte att utveckla landskapet kring Tritis Septemvriou Street till ett nätverk av grön infrastruktur. Detta formuleras i följande mål (PGPLAAUT 2014b):

- » Upprätta en upplevelsemässig koppling från Kedrinos Lofos (bergen), genom den urbana stadsstrukturen och ner till havet.
- » Återföra läsbarhet i landskapet.
- » Öppna igenbyggda strömkanaler eller utveckla spåren av dem till gröna korridorer.
- » Utveckla före detta militäranläggningar och nuvarande ödetomter till allmän mark och parker för att balansera underskottet av öppna offentliga platser.
- » Skapa en grön kärna som utgörs av stadens historiska centrum och området kring Tritis Septemvriou Street.

Figur 1. Europakarta med utsnitt över Grekland med Thessaloniki markerat.

Syfte

Syftet med det här kandidatarbetet är att övergripande gestalta Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki med utgångspunkt i programmet för tävlingen *Re-design the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece*.

Programmet har tre huvudprogrampunkter och vår frågeställning utgår från dessa. Den lyder: *Hur kan Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki gestaltas med fokus på Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living?*

Begreppsprecisering

I uppsatsen förekommer flera begrepp som behöver preciseras. Nedan följer dessa begrepp och hur de används i arbetet. Vi har valt att inte direktöversätta de tre huvudprogrampunkterna från engelska till svenska då vi inte ville riskera feltolkningar.

Environmental Awareness

Med Environmental Awareness menas, i enlighet med Carmona et al. (2010, s. 51), insikten att det som händer lokalt påverkar det som händer globalt och tvärt om. Carmona et al. hävdar i boken *Public Places Urban Spaces* att i stadsbyggnadsfrågor kommer Environmental awareness in i beslutsprocessen när det gäller:

- » Integrering av nya byggnader eller infrastrukturer i en befintlig byggd miljö.
- » Vilka användningsområden byggda element har, exempelvis multifunktionella enheter istället för monofunktionella.
- » Planering och gestaltning av utemiljöer. Gestaltning av enskilda byggnader och miljöer, hur energieffektiva de är, byggnadsmaterial och så vidare.

Landscape Architectural Quality

Med Landscape Architectural Quality menar vi den samlade bilden av hur väl en plats svarar på de aspekter som är viktiga inom landskapsarkitekturen. Exempel på dessa är hur landskapsarkitekturen påverkar hur pass levande, säker, hållbar och hälsosam en utemiljö är (Gehl 2010, s. XI).

Quality of Urban Living

Quality of Urban Living handlar om människor och deras behov i en urban miljö. I *Public Places Urban Spaces* beskriver författarna en hierarki av de mänskliga behoven i en urban miljö (Carmona et al. 2010). Om man bortser från de mest fundamentala behoven som mat, värme, någonstans att bo och så vidare så är tillhörighet och acceptans sådana behov som kommer högt upp i hierarkin (Carmona et al. 2010, s. 134). Längre upp i behovshierarkin finns konstnärligt

utlopp och möjligheten att lämna avtryck. Quality of Urban Living innebär hur väl staden möter dessa behov. I denna uppsats blir begreppet ett sätt att beskriva hur utemiljön motsvarar de behov som stadens invånare har.

Socialt liv

I boken *Cities for People* beskriver Jan Gehl de sociala aktiviteter som sker i en stad. En förutsättning för socialt utbyte mellan människor är en livfull stad; om det finns liv i stadsmiljön ökar också möjligheten för detta (Gehl 2010, s. 22). Det utbytet innefattar all typ av kommunikation och sträcker sig från att bara titta och lyssna på andra till att prata och närmare interagera med varandra. Det sociala livet i en stad kan också delas upp i planerade och oplanerade interaktioner. Att fråga en främling om vägen behöver nödvändigtvis inte vara något planerat medan att besöka en marknad kan ses som en mer eller mindre planerad handling (Gehl 2010, s. 20).

Fragmentering

(av latin fragme'ntum 'stycke', 'spillra', av fra'ngo 'bryta sönder'), sönderdelning; en process vid människans exploatering av olika biotoper som leder till dessas uppstyckande i smärre 'öar' omgivna av 'hav' av annan biototyp. (Nationalencyklopedin 2014)

Med stöd i ovanstående förklaring av begreppet fragmentering applicerar vi detta på stadsmiljön, som enligt vår uppfattning är en typ av biotop. En uppdelning i olika enheter – en fragmentering – av en stads struktur leder till att delarna inte längre hör ihop.

Morfologiska förändringar

I tolkningen av morfologiska förändringar utgår vi från *Public Places Urban Spaces* (Carmona et al. 2010, s. 77), där författarna uttrycker sig så här: “Urban Morphology – the study of change in the physical form and shape of settlements over time – focuses on patterns and processes of growth and change.” Enligt denna tolkning är alltså morfologin den formmässigt föränderliga aspekten av byggda miljöer över tid. Ett exempel skulle kunna vara hur en medeltida småskalig stadsstruktur övergår till en modernistisk storskalig struktur.

Avgränsningar

Projektet håller sig inom ramarna för den internationella studenttävlingen *Re-designing the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece* (PGPLAAUT 2014a). I tävlingen ska flera olika planer, perspektiv, detaljskisser och så vidare finnas med. Som ett första steg i att förstå platsen och dess förutsättningar avgränsas det här arbetet till att analysera platsen och att gestalta en övergripande situationsplan. Efter avslutat kandidatarbete är avsikten att fortsätta med övriga delar

till tävlingen för att slutligen lämna in ett fullständigt förslag vid deadline i september 2014.

Begränsningar i metod

I inventeringen av platsen görs inget platsbesök då tävlingsområdet ligger i Grekland. Istället används det omfattande material som tillhandagivits av tävlingsarrangörerna för att göra inventeringen.

Begränsningar av gestaltning

Gestaltningen begränsas till tävlingsområdet kring Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Grekland. Den övergripande situationsplanen har en grov detaljeringsgrad för att på ett lättillgängligt sätt förmedla en helhetslösning.

Tekniska lösningar för material i parken gestaltas på en konceptuell nivå. Ingen forskning på dess egenskaper och konsekvenser kommer att ske som analyseras djupare än på ett konceptuellt plan. Detta beror på att det är en övergripande lösning som tas fram för tävlingsområdet med fokus på parkstrukturen och inte materialet i sig.

Växtgestaltningen är på grund av den övergripande skalan i detta arbete begränsad till trädplacering och platsspecifika karaktärer som växterna bör uppfylla.

Ekonomiska aspekter behandlas inte närmare, eftersom inga sådana krav fanns i tävlingsprogrammet. Inga kostnadsberäkningar görs. Gestaltningsförslaget ligger dock inom rimliga ekonomiska gränser, enligt vår bedömning.

Begränsningar i valet av tre inspirerande projekt

De beskrivningar vi har gjort av andra projekt begränsade vi till tre för oss inspirerande och relevanta gestaltningsförslag av platser med liknande förutsättningar. Vart och ett av dessa valdes för att spegla vår tolkning av de tre huvudprogrampunkterna. Urvalskriterierna var:

- » Liknande förutsättningar för projektet (till exempel stadsmiljö, långsmalt område).
- » Det ska vara i en storstad (minst en miljon invånare).
- » Det ska vara ett samtida projekt (ritat under de tio senaste åren).
- » Det ska vara exempel på något av begreppen: Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality eller Quality of Urban Living.

Metod

I detta arbete tillämpades en gestaltningsmetod som bestod av följande steg: Inventering, analys, inspirationssökande, utformande av program, konceptgenerering och gestaltning. Gestaltningsmetoden som användes är något vi använt förr och blivit utbildade i.

Under inventeringen av platsen identifierade vi platsens fysiska förutsättningar. För att få en bättre uppfattning av platsen analyserade vi den med två analysmetoder: mental karta och SWOT. Inför gestaltningsarbetet sökte vi inspiration i tre tidigare projekt med liknande förutsättningar för att få ett bättre grepp om vad tävlingens tre huvudprogrampunkter innebar. Tillsammans med resultatet av analyserna utgjorde dessa ett program inför gestaltningen. Ett koncept utarbetades för att svara mot programmet och ge gestaltningsprinciper för det fortsatta arbetet. När konceptet var hittat började gestaltningen då olika lösningar prövades och arbetades om till en slutgiltig lösning.

Inventering

Platsen inventerades med hjälp av det material som fanns tillgängligt genom tävlingsledningens hemsida. Detta material var omfattande eftersom ett platsbesök kan vara svårt eller omöjligt att genomföra för många av deltagarna i studenttävlingen, då de kan förväntas komma från hela världen. I och med det omfattande underlaget gjordes inget platsbesök. För att komplettera inventeringsmaterialet användes klimatundersökningar av SMHI för att få en bättre uppfattning av hur förutsättningarna är i Grekland.

Mental karta

Den här analysmetoden beskrivs i Kevin Lynchs bok *The image of the city* (Lynch 1960) och används för att få en ökad läsbarhet av ett område. Målet med analysen är att göra en karta över hur de fem elementen stråk, noder, områden, kanter och landmärken förhåller sig till varandra på platsen.

Besökarens rörelsemönster i ett område kallar Kevin Lynch för stråk (Lynch 1986, s. 47). Stråk kan vara allt från stora motorleder till små gångstigar.

Nästa element, noder, är knutpunkter i ett område eller centrum för aktivitet. Det är en plats utifrån vilken man kan göra flera vägval (Lynch 1986, s. 47).

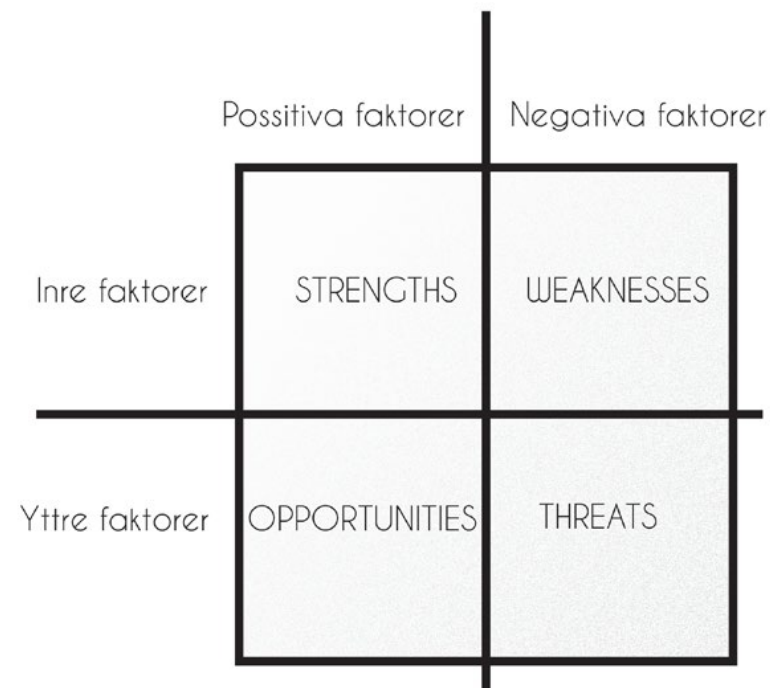
Ett område är en plats som präglas av en genomgående karaktär eller som består av element som gör att den uppfattas som ett sammanhängande område. Det ska även finnas tydliga gränser för var området börjar och slutar vilket gör att man uppfattar när man befinner sig innanför respektive utanför platsen (Lynch 1986, s. 47).

Kanter är barriärer och element som är mer eller mindre svåra att tränga igenom, till exempel husfasader, väggar och täta buskage. Det kan också handla om visuella eller upplevda barriärer där element upplevs som en kant utan att fysiskt avgränsa (Lynch 1986, s. 47).

Landmärken är objekt eller platser som är lätta att känna igen och som man använder för att orientera sig. Ett landmärke kan vara både stort eller litet, det är användningen och innebörden av objektet eller platsen som avgör om det är ett landmärke eller ej (Lynch 1986, s. 48).

SWOT-analys

SWOT är förkortningen av Strengths (styrkor), Weaknesses (svagheter), Opportunities (möjligheter) och Threats (hot). Från början har den rötter i företagsekonomi där den använts som ett planeringsverktyg (Virginia tech 2014). Denna analysmetod är mångsidig och kan användas som landskapsanalys. Se figur 2 för en illustration över analysmetoden.

Figur 2. Bildförklaring av SWOT-analys.

Analys av tre inspirerande parker

Som ett förstadium till konceptgenereringen och programmet valde vi att sätta oss in i tre projekt som uppfyllde de kriterier som vi ställt upp. Vart och ett av projekten valdes för att bättre förstå de tre huvudprogrampunkterna Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living.

Vi betraktade projekten utifrån tre aspekter:

- » Innehåll/idé
- » Gestaltning/form
- » Vad kan vi ta med oss?

Utformning av program

Programmet är en del av gestaltningsarbetet där programpunkterna blir tydliga mål att arbeta mot. Det ger en referensram att förhålla sig till och stämna av mot vid beslut.

Genom att utgå från tävlingsprogrammet, våra analyser och de tre projekten utformades ett eget program. Detta gjordes genom skisser och diskussion. Tävlingens tre huvudprogrampunkter Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living blev kategorier som vi placerade våra egna programpunkter under för att hålla vårt program relevant gentemot tävlingen.

Konceptgenerering

För att ge platsen en tydlig karaktär och för att underlätta gestaltandet arbetade vi fram ett koncept. Vi gjorde övningar för att starta den kreativa processen och för att få fart på arbetet. De övningar vi valde att använda i konceptarbetet var en frigörande workshop och övningen Lotusblomman.

Frigörande workshop

För att frigöra kreativitet gjorde vi en workshop där vi ritade fritt på skisspapper var för sig. På detta sätt kunde vi generera fler idéer och vara friare då vi inte behövde förhålla oss till varandras idéer. Tanken är att man på kort tid tar fram så många idéer man kan även om de är helt realistiska. Övningen ger mycket frihet åt fantasin. När vi hade tagit fram ett antal idéer vardera gick vi igenom dessa kritiskt och diskuterade deras för- och nackdelar, genomförbarhet, mått av nytänkande och hur väl de landade på platsen. Exempel på sådana idéer finns under avsnittet *Tidiga koncept*.

Lotusblomman

Lotusblomman är en idégenereringsmetod som utgår från ett behov och som leder till ett resultat med upp till 64 konkreta idéer. Huvudidén ska symbolisera blommans mitt medan de idéer som tas fram bildar kronbladen. Övningen är ett bra sätt att starta den kreativa processen på. Det är en effektiv metod för att på kort tid generera ett stort antal idéer (Michanek & Breiler 2004).

Resultat

I detta avsnitt presenteras resultatet av inventeringen, genomförandet av en mental karta, SWOT-analysen, studierna av de inspirerande projekten, programmet, konceptet, designiden CONTAIN och slutligen gestaltungsförslaget

Inventering

Nedan följer resultatet av inventeringen av tävlingsområdet och dess omgivning.

Tritis Septemvriou Street

Stadsremsan kring Tritis Septemvriou Street utgör tävlingsområdets gräns. Remsan sträcker sig i en rak linje från havskanten till Kedrinos Lofos-bergen och skogen Sheik Su. Gatan ligger i utkanten av Thessalonikis historiska stadskärna och byggdes på tidigt

1960-tal för att binda ihop stadsdelens gatunät. Olika omständigheter till följd av bland annat utgrävningar, byggnormer och landets ekonomiska påfrestningar har givit området dess nuvarande problematik och form (PGPLAAUT 2014b).

Gatan utgör ett långsmalt område med en längd på cirka 1650 meter och en bredd som varierar mellan 11 och 30 meter. Den högsta punkten ligger vid korsningen med Skoufa Street närmast bergen och ligger 78 meter över havet vilket innebär att gatan lutar ner mot havet. Tävlingsområdet innefattar viktiga områden och byggnader som kantar gatan. Exempel på dessa är Aristotelesuniversitetet, internationella företagsmässan, parker och diverse institutioner (PGPLAAUT 2014b).

Trafik

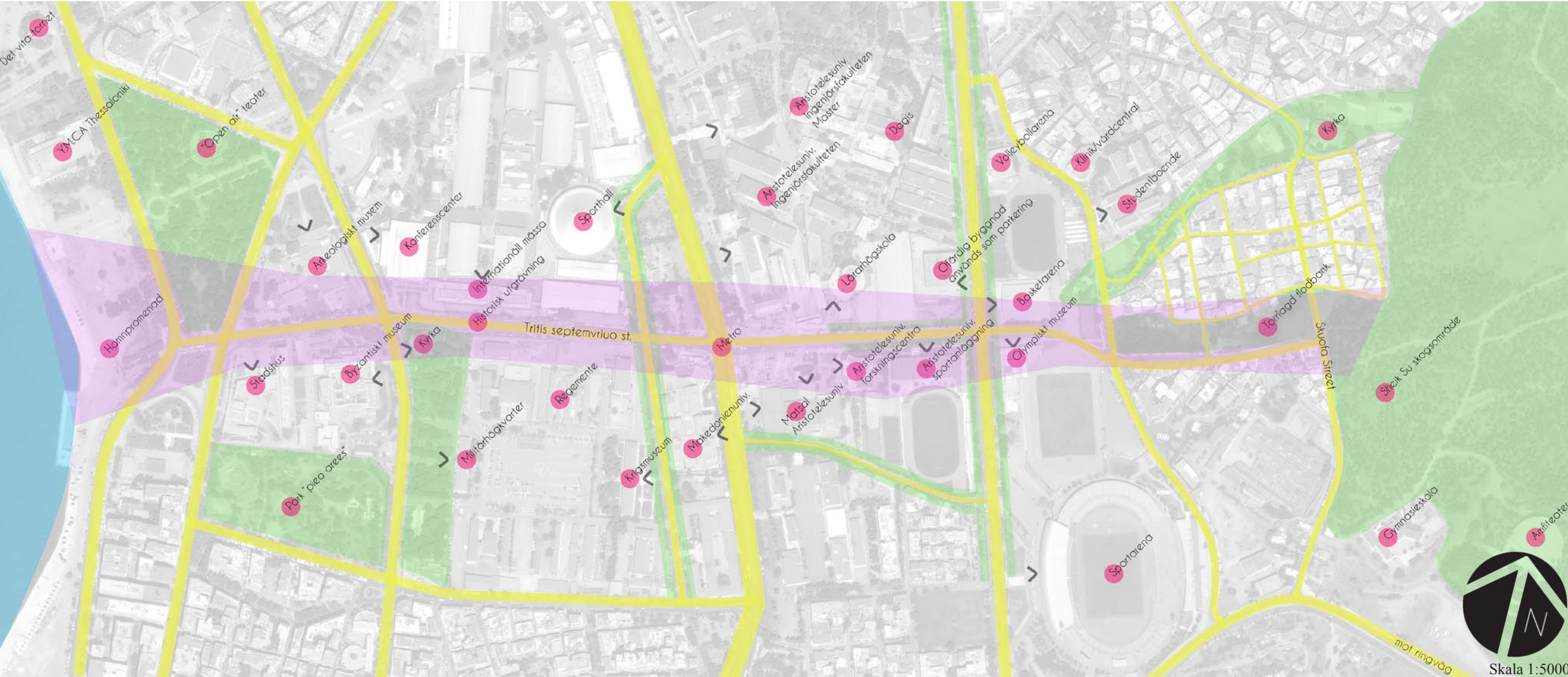
Området för tävlingen är starkt präglad av den trafik som genomströmmar platsen. Gatan utgörs av en dubbelfilig bilväg med mötande trafik, Tritis Septemvriou Street, där ena filen till stor del används som parkering. Bristen på en fungerande parkeringspolicy skapar

stora problem med dubbelparkerade bilar i området (PGPLAAUT 2014b). Som en effekt av Thessalonikis avlånga stadsstruktur längs med kusten sker den mesta trafiken tvärs över Tritis Septemvriou Street (PGPLAAUT 2014b). Totalt korsas den av sju olika vägar i varierande storlek men alla har hög trafikbelastning som under rusningstrafik skapar många köer (PGPLAAUT 2014b).

Samtidigt som biltrafiken tar stor plats i tävlingsområdet så är gång- och cykeltrafikanter kraftigt underprioriterade. Cykelvägar saknas helt och trottoarerna är många gånger intryckta mellan fastigheter och parkerade bilar (PGPLAAUT 2014b). Kollektivtrafiken består idag av ett busslinjenät som har flera stopp inom området. En ny tunnelbanestation är under konstruktion centralt i tävlingsområdet; tanken är att denna tillsammans med en utveckling av stadens gång- och cykelnät ska ge ett alternativ till dagens höga trafikbelastning (PGPLAAUT 2014b).

Ekologi och klimat

Thessaloniki har ett medelhavsklimat. Den årliga medeltemperaturen är +15,2°, med ett medelminimum på +5° i januari och högsta

Figur 3. Inventeringskarta med viktiga byggnader och institutioner samt vägnät och gröna kopplingar utmarkerade. Bakgrundskarta: © Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki. Kartan bearbetad av författarna.

medeltemperaturen i juli/augusti med +26°. Det regnar i snitt 460 mm under ett år vilket kan jämföras med Sverige där årsmedelnederbörden normalt ligger mellan 600 och 700 mm per år (SMHI 2014).

Vattnet i bukten utanför staden är starkt påverkat av den vattenavrinning som sker från staden och intilliggande vattendrag. Algblooming är vanligt förekommande och man karakteriserar vattenkvaliteten direkt utanför själva tävlingsområdet som "moderate ecological quality", det vill säga en medelhög vattenkvalitet (PGPLAAUT 2014b).

Luftföroreningarna i staden varierar med årstiden och flera luftpartiklar och ämnen ligger återkommande över landets gränsvärden. Invånarna i Thessaloniki har 2,7 kvadratmeter grönyta per person men trots detta låga värde finns en hög mångfald av blommande växter i staden. Totalt 1012 inhemska arter förekommer, vilket motsvarar 18 % av Greklands och 8 % av Europas totala artbank (PGPLAAUT 2014b).

Träden som karakteriserar området kring Tritis Septemvriou Street är bland andra:

» Aleppotall	<i>Pinus halepensis</i>
» Pinje	<i>Pinus pinea</i>
» Art av tall	<i>Pinus brutia</i>
» Orientalisk platan	<i>Platanus orientalis</i>
» Silverpoppel	<i>Populus alba</i>
» Art av liguster	<i>Ligustrum japonicum</i>
» Glansliguster	<i>Ligustrum lucidum</i>
» Pagodträd	<i>Sophora japonica</i>
» Gingko	<i>Ginkgo biloba</i>
» Libanonceder	<i>Cedrus libani</i>
» Olivträd	<i>Olea europaea</i>
» Lager	<i>Laurus nobilis</i>
» Japansk mispel	<i>Eriobotrya japonica</i>

Inventeringsmaterialet beskriver växtligheten längs Tritis Septemvriou Street som sparsam. Det är främst intilliggande gator och områden som bidrar med grönska (PGPLAAUT 2014b).

Mental karta

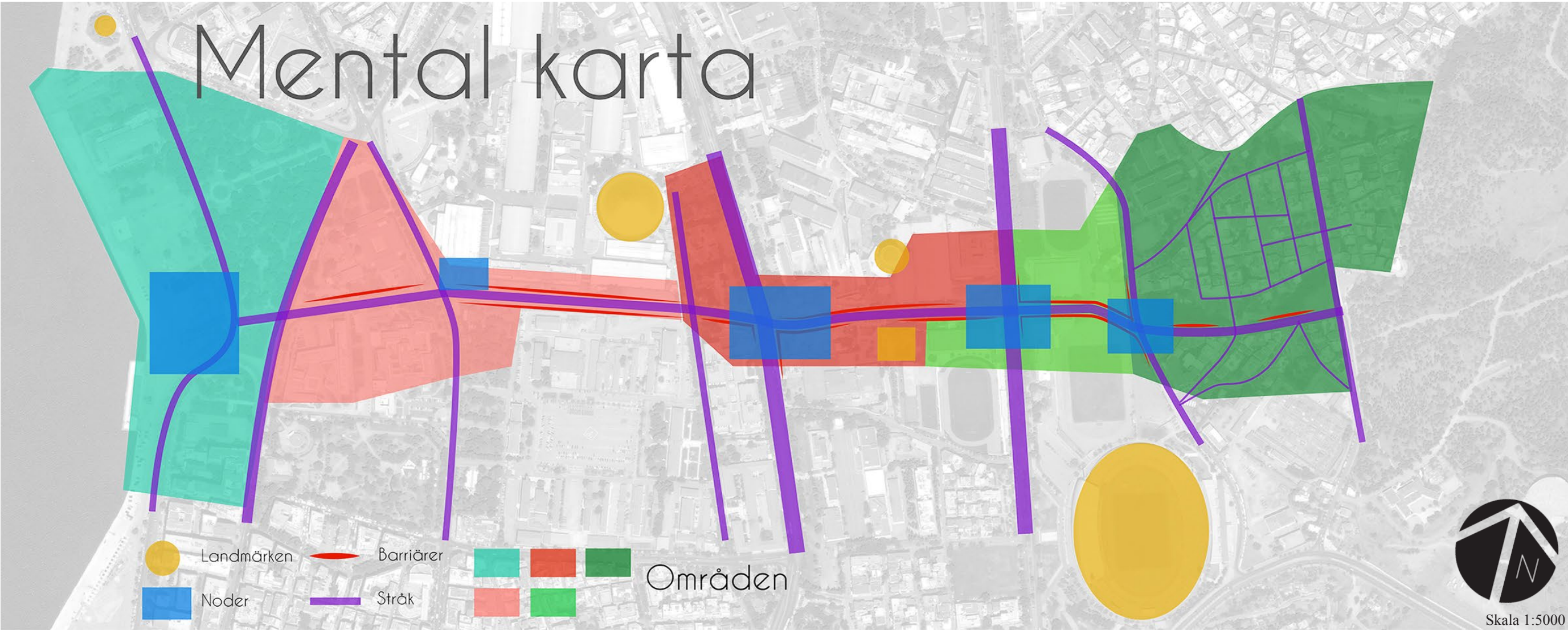
Arbetet med att utföra en mental karta redovisas i text och bild. Områdena som beskrivs illustreras med olika färgfält längs områdets längdriktning i bilden.

Stråk

Utifrån uppgifterna om platsen i PGPLAAUT (2014b) gjordes en grov analys av stråken inom trafikområdet som visar att Tritis Septemvriou Street är huvudstråket som sträcker sig genom hela området från Sheik Su-skogen ner till havet. I tvärläng genomskärs den av korsande trafikleder. De stråk som finns tillgängliga för gångtrafikanter är begränsade till en smal remsa längs trafiklederna.

Kanter

I analysen identifierades kanter i form av murar och stängsel längs Tritis Septemvriou Street som avskärmar tomterna utmed vägen från gatan. De skapar en privat rymd inom fastigheternas tomter som blir otillgänglig för allmänheten och som därmed bidrar till en förminskning av utemiljön.

Figur 4. Mental karta med stråk, kanter, noder, områden och landmärken utmarkerade. © Bakgrundsbild: Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki.

Noder

Ett flertal noder identifierades där Tritis Septemvriou Street möter en större trafikled eller där någonting ger anledning att tro att det finns en ökad aktivitet på platsen. Exempel på det är området längs hamnen där det idag finns ett etablerat turiststråk (PGPLAAUT 2014b).

Områden

Längs Tritis Septemvriou Street identifierades fem områden. Närmast bergen utgörs området av ett bostadsområde vilket har en mer småskalig och organisk struktur. Detta följs av ett område som starkt karaktäriseras av sportanläggningar, det är därför ett område för aktivitet och sport. I mitten av Tritis Septemvriou Street finns området som vi identifierar som platsens hjärta. Här finns bland annat universitet och en planerad tunnelbanestation. Området har många människor i rörelse och vår bedömning är att det finns potential för att utöka områdets kvalitet som mötesplats. Det fjärde området är smalt och låst och ligger där parkstråket går förbi den internationella mässan, militäranläggningar med mera. På platsen finns en historisk utgrävning som ligger i dagen. I området närmast

vattnet löper ett brett promenadstråk och många parker, dock skiljs dessa åt av stora trafikleder.

Landmärken

I området identifierades fem landmärken. Sportarenan söder om Tritis Septemvriou Street är mycket stor och ger ett visuellt avtryck i området, därav ett landmärke.

Det finns två byggnader vid Aristotelesuniversitetet som sticker ut och är lätta att känna igen på håll.

Basketarenans form och storlek gör att den sticker ut från mängden.

Det vita tornet vid vattnet identifierades som ett landmärke då det har en historisk karaktär.

SWOT-analys

Här presenterar vi en SWOT-analys per område av de områden som identifierades i arbetet med den mentala kartan. I de följande fem områdesanalyserna användes PGPLAAUT (2014b) som underlag för alla uppgifter som rör områdenas nuvarande terräng, användning och övriga karaktär.

Område 1

Detta område skiljer sig från resten då det är ett bostadsområde, vilket ger ett mer småskaligt intryck. Denna egenskap ihop med kopplingen till skogen ser vi som stora styrkor. I området finns en torrlagd flodbank som vi ser som en stor tillgång och som har kvaliteter värda att utveckla.

Området är på grund av sitt läge mer isolerat än övriga områden, vilket är ett hot då det finns en risk att människor inte söker sig dit.

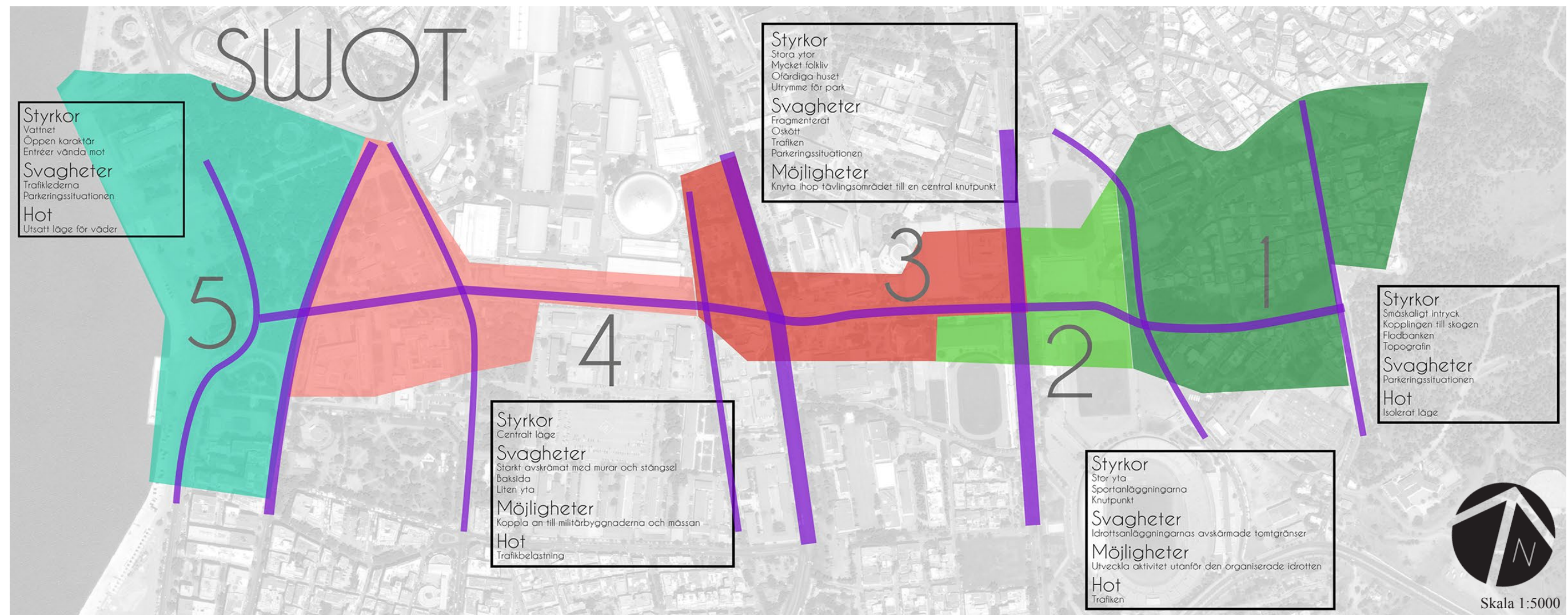
Parkeringsituationen är en svaghet, med parkerade bilar utmed vägarna som på så vis drar ner upplevelsen av utemiljön.

Område 2

De största styrkorna i området är platsens stora yta och alla de sportanläggningar som ligger här. Vi ser en möjlighet att utveckla en sportdel som är tillgänglig för alla och där inte bara den organiserade idrotten får plats.

Trafiken genom området ser vi som ett hot precis som i resten av tävlingsområdet. De passerande trafiklederna identifierar vi samtidigt som styrkor då det är enkelt att ta sig till platsen från andra delar av staden.

Områdets största svagheter är de avskärmade och storskaliga

Figur 5. SWOT-analys. © Bakgrundsbild: Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki.

idrottsanläggningarna som inte har någon yttre kontakt med omgivningen.

Område 3

En påtaglig styrka i område 3 är den stora yta som finns till förfarande, bland annat en stor övergiven parkering. Här ligger också ett ofärdigt hus som stannat upp i bygget och övergivits. Detta ser vi som en styrka, då det har potential att utvecklas till någonting nytt. Det folkliv som universitetet bidrar med ger ännu mer spelrum för att utveckla området, vilket är ännu en styrka. Vi ser också möjligheten att här knyta ihop hela tävlingsområdet med en central knutpunkt.

När det kommer till svagheter har området en oskött karaktär med olika ytor som inte har kontakt med varandra. Längs gatan är trafik- och parkeringssituationen ett stort problem; bilarnas maktposition över gaturummet är en stor svaghet.

Område 4

Detta område ligger centralt i tävlingsområdet, vilket vi ser som en styrka. Det finns stora möjligheter att koppla parkstråket till militärområdet och de mässbyggnader som kantar området.

En svaghet är att byggnadernas entréer i detta område ligger vända från gatan. Detta gör att gaturummet upplevs som en baksida. Höga murar och staket kantar gatan och ger ett ogästvänligt intryck, vilket är en svaghet. Den höga trafikbelastningen ser vi som det största hotet på platsen, mycket på grund av den begränsade ytan. Denna sparsamma yta ser vi också som en svaghet då den kraftigt

begränsar hur mycket området kan utvecklas.

Område 5

Detta område präglas starkt av vattnet och den öppna karaktären utmed havet. Dessa egenskaper ser vi som stora styrkor då de skiljer sig mycket från resten av tävlingsområdets karaktärer och ger ett mer varierande intryck. Till skillnad från övriga områden ligger byggnadernas entréer mot vägen, vilket är en styrka då dessa lätt går att integrera i gestaltningen.

Stora svagheter i detta område är de många bilvägar som skär tvärs igenom platsen. Dessa innebär många parkerade bilar vilka drar ner platsens upplevelsemässiga potential. Det ser vi som ytterligare en svaghet. Platsen är relativt utsatt för väder och vind. Det anser vi vara ett hot.

Tre inspirerande projekt

Nedan följer beskrivningarna av de tre projekt vi valde ut enligt de kriterier som redovisas i avsnittet Avgränsningar.

Taichung Gateway Park – Taichung, Taiwan –Stoss

Environmental Awareness

Taichung Gateway Park av Stoss valdes ut för analys på grund av projektets ingående vattenhantering och miljötänkande. Projektet utvaldes som exempel på Environmental Awareness.

Innehåll/idé

Platsen för Taichung Gateway Park är en före detta flygplats i staden Taichung i Taiwan. Staden har för avsikt att flytta den gamla flygplatsens byggnationer och istället använda marken till nya stadsdelar och en park. Förhoppningen är att insatsen ska göra Taichung till en "Levnadsbar internationell metropol" (Green 2010). 2011 anordnades en arkitektävling för Taichung Gateway Park, parken i den nya stadsdelen Taichung Gateway City. Stoss var ett av de arkitektkontor som deltog i tävlingen och blev med sitt förslag Aqua-culture place-rade som tvåa. Kontoret beskriver själva parken som "en innovativ parkmodell som integrerar rekreation, kultur, vattenhantering och biodiversitet" (Stoss 2014).

Stoss fick 2012 Hobson Honor Award vid Boston Society of Architects Design Award i kategorin Unbuilt Architecture and Design med följande utlåtande från juryn:

This project focuses on solving water quantity and quality issues that are an annual problem in Taiwan. This problem is tackled by the development of a "spine of aquacultures" that form a biological treatment system for the gray water created when it rains in the city. A system of retention basins, pools, and fountains are constructed to manage the water as it flows toward the river where it is used for irrigation or released back into the river. Developments like this turn liabilities into assets and do it at an urban scale. (BSA Design Award 2013)

Gestaltning/form

Förslagets huvudfokus ligger på hanteringen och reningen av stadens vatten samt främjandet av biologisk mångfald.

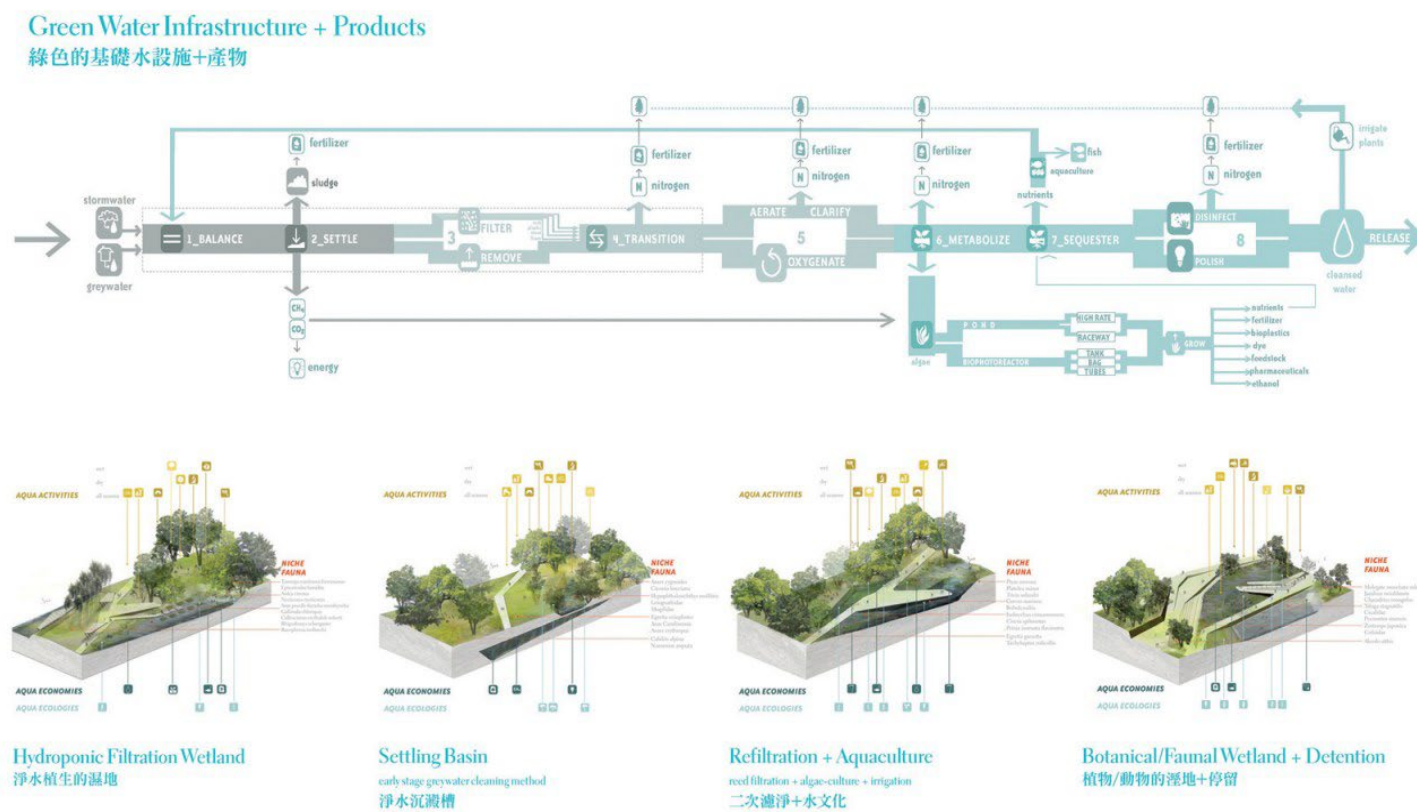

Figure 6. Ett exempel på flödesschema samt skisser till Taichung Gateway Park © Stoss.

Figure 7. Vy över Taichung Gateway Park. © Stoss.

Den årliga medelnederbörden för Taiwan ligger på 2467 mm per år (Stoss 2014) vilket är betydligt mer än i Thessaloniki, där den ligger på 460 mm per år (PGPLAUUT 2014b). Det är endast 50 % av det vatten som faller som tas om hand. Detta till följd av Taiwans branta topografi och den urbana utbredningen i de låglänta områdena (Stoss 2014). Förslaget bygger på en fördröjning av vattnet genom olika dammar där stadens vattenavrinning samlas upp och renas genom infiltration och växtlighet för att sedan släppas vidare ut i floden (Stoss 2014).

Parken löper längs ett långsträckt område och är uppbyggt av terrasser i geometriska former (Stoss 2014).

Vad kan vi ta med oss?

I detta projekt har framförallt tankarna kring vattenhanteringen av stadens stormvatten och gråvatten inspirerat oss. Också hur Stoss använt växter för att rena vattnet och att skapa en oas av växer mitt i en storstadsmetropol är intressant. Vi anser att de har utnyttjat nivåskillnader i topografin på ett smart och fördelaktigt sätt för gestaltningen och parkens funktion. Slutligen inspirerades vi av hur de i presentationen av gestaltningsförslaget illustrerat principlösningarna för parkens vattenhantering och funktioner. Detta är gjort med flödesscheman och diagram som enkelt redovisar en komplex lösning.

Sagrera Linear Park – Barcelona, Spanien – West 8, Alday Jover & RCR

Landscape Architectural Quality

Sagrera Linear Park valdes för att det svarar väl på vår definition av Landscape Architectural Quality. Detta beror på att parken har gestaltats till en komplett helhetslösning.

Sagrera Park, to be constructed above the route of the high-speed train through Barcelona, is an exceptional project not only because of its scale, but also by virtue of its social, infrastructural and green landscaping complexity. (Laudy 2011)

Detta stadsbyggnadsprojekt, Sagrera Linear Park, har haft liknande förutsättningar som Tritis Septemvriou Street. Projektet kopplar ihop olika delar av en stadsremsa genom att utnyttja den yta som tidigare varit en bilprioriterad trafikled. Områden i staden knyts samman från bergen ner till stadskärnan, i nära anslutning till Barcelonas hamn.

Innehåll/idé

Syftet med förslaget är att skapa en del i ett nytt långsammare Barcelona, som ska bryta storstadshetsen. Parken kopplar samman de naturliga omgivningarna med staden och havet genom en variation av zoner som bland annat ska stimulera den biologiska mångfalden. Varje område som parken passerar genom förstärks genom att dess historia tillvaratas i gestaltningen (Paisea 2011).

Gestaltning/form

Parkens övergripande koncept går ut på att integrera stadens delar i markplan med ett underjordiskt skikt där större delen av transporterna sker (Barcelona Sagrera Alta Velocitat 2014, s. 10).

I markplan knyter en, genom staden, diagonalgående axel ihop parkens mikro-parker till en helhet där gångtrafikanter och cyklistar prioriteras (Paisea 2011). Under parken löper i längdled tunnlar för bil- och kollektivtrafik (däribland Barcelonas nya snabbtåg), vilket skapar stora öppna parkytor helt utan trafik i markplan (Barcelona Sagrera Alta Velocitat 2014, s. 16). Gestaltningen tar avstånd från Barcelonas många hårdgjorda torg och arbetar i princip helt med växtmaterial av olika typer. Detta anknyter till 1900-talets lumrigare stadsparker (Laudy 2011).

Parken är uppdelad i fem delar; en välkomstpark, en egen parkdel för vart och ett av de tre områden parken passerar genom och en sport/aktivitetsdel.

Välkomstparken, Jardins de Bienvenue, ligger i parkens södra del som kopplar ihop Sagrera Linear Park med centrum och hamnen. Denna har ett flödigt formspråk och ska fungera som en avkopplande botanisk trädgård med en mängd arter, främst med ursprung i medelhavsregionen (Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8. 2011, s. 25).

Norr om Jardins de Bienvenue ligger Saint Martí Agora som är en av de tre områdesparkerna. Här kantas parken av boskéliska trädplanteringar som böjlar in och ut från centrum av parkstråket. I mitten finns en öppen sammanhängande gräsyta för lek och aktivitet. Träden och den öppna ytan i mitten ger känslan av att vara i en stor skogslänta. Fokus ligger i denna del på kulturella aktiviteter, mindre utrymmeskrävande sportaktiviteter (till exempel volleyboll) och lek. I denna del finns även en fontänpark med en stor fontänskulptur (Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8. 2011 s.26).

Sant Andreu Mosaic är nästa områdespark och den tillhör stadsdelen Sant Andreu. Ett färgsprakande blomstercentrum bildar parkstråkets mittdel. Här skapas en mötesplats som ska stimulera alla sinnen. Praktiskt görs detta genom att terrasser med fält efter fält av blomsterplanteringar skapar en mosaik. Formspråket är mer geometriskt än i tidigare delar och blomsterterrasserna har triangulära former. I denna del av parken ska även finnas handelsplatser för blommor, frukt och så vidare samt barer och restauranger (Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8. 2011, s. 27).

Nästa del efter Sant Andreu Mosaic är Verger Estadella. Det är den sista områdesparken och den har fokus på odling. Här finns fruktträdplanteringar och brukarna kan odla i växthus och ta del av

Figur 8. Plan och illustrationer över Sagrera Linear Park. Här syns de olika delarna som utgör parken. Varje del har sin unika karaktär som speglar det omgivande området. © Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8.

parkens frukt. Här ligger en tågstation med anslutande torg, vilket blir en viktig målpunkt i parken. Formspråket övergår här till en mer rektangulär strikt form som gör att området upplevs som en plant-skola (Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8. 2011, s. 28).

Den sista delen i parken är Esport Agora. Här ligger fokus på sport med löparbanor, tennisbanor, fotbollsplaner och andra sportytor (Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8 2011, s. 29). Det är en hälsofrämjande del i parken som kompletterar resten av parkstråket. Formspråket kan bäst beskrivas som pittoresk landskapspark, där sportytorna ligger på delens öppna platser.

Vad kan vi ta med oss?

Från detta projekt var framförallt uppstyckningen av det långa parkstråket något som vi inspirerades av. Indelningen av parken i sammanhängande mindre parker med egna teman och formspråk visade oss ett sätt att hantera ett stort område. De subtila, men sammanhängande, övergångarna i formspråk där varje del har sin egen karaktär och samtidigt uppfattas som en naturlig fortsättning på anslutande del var föredömliga. Området Verger Estadella med sin fruktträdgård var inspirerande, särskilt med tanke på hur de valt att använda odling och fruktträdplanteringar i parken.

Sammantaget har parken en bred amplitud av funktioner och aktiviteter som vi vill lyckas återskapa i egen tappning gestaltningen av Tritis Septemvriou Street.

Sønder boulevard – Köpenhamn, Danmark – SLA

Quality of Urban Living

Sønder boulevard valdes ut för studier eftersom gestaltningen är ett bra exempel på Quality of Urban Living. Detta beror främst på den medborgardialog man har fört och hur parken kan förändras med medborgarnas ändrade behov och önskemål.

Innehåll/idé

Platsen är en 1,5 hektar stor gatupark som sträcker sig i en lång båge genom stadsdelen Vesterbro i centrala Köpenhamn, Danmark. Den är en lämning efter 1800-talets promenadparker och hade i slutet av 1900-talet helt tappat sin charm efter att dess almar blivit hårt angripna av almsjukan (Bravo Bordas 2014). 2004 beslöt Köpenhamns kommun att göra något åt platsen och arkitektkontoret SLA fick i uppdrag att rita om parken. Arkitekterna på SLA satte ramarna för parken och sedan fick allmänheten genom en medborgardialog bestämma vad dessa ramar skulle innehålla (SLA 2014). De boende i området ville exempelvis att det skulle finnas sittytter, basketplaner, fotbollsplaner och små rofyllda platser. Det som i folkmun tidigare kallats för Europas största hundtoalett är idag en livfull plats och tvärt emot vad många trodde har folklivet inte försvunnit in i de omgivande bostadsgårdarna (Egeberg 2011).

Gestaltning/form

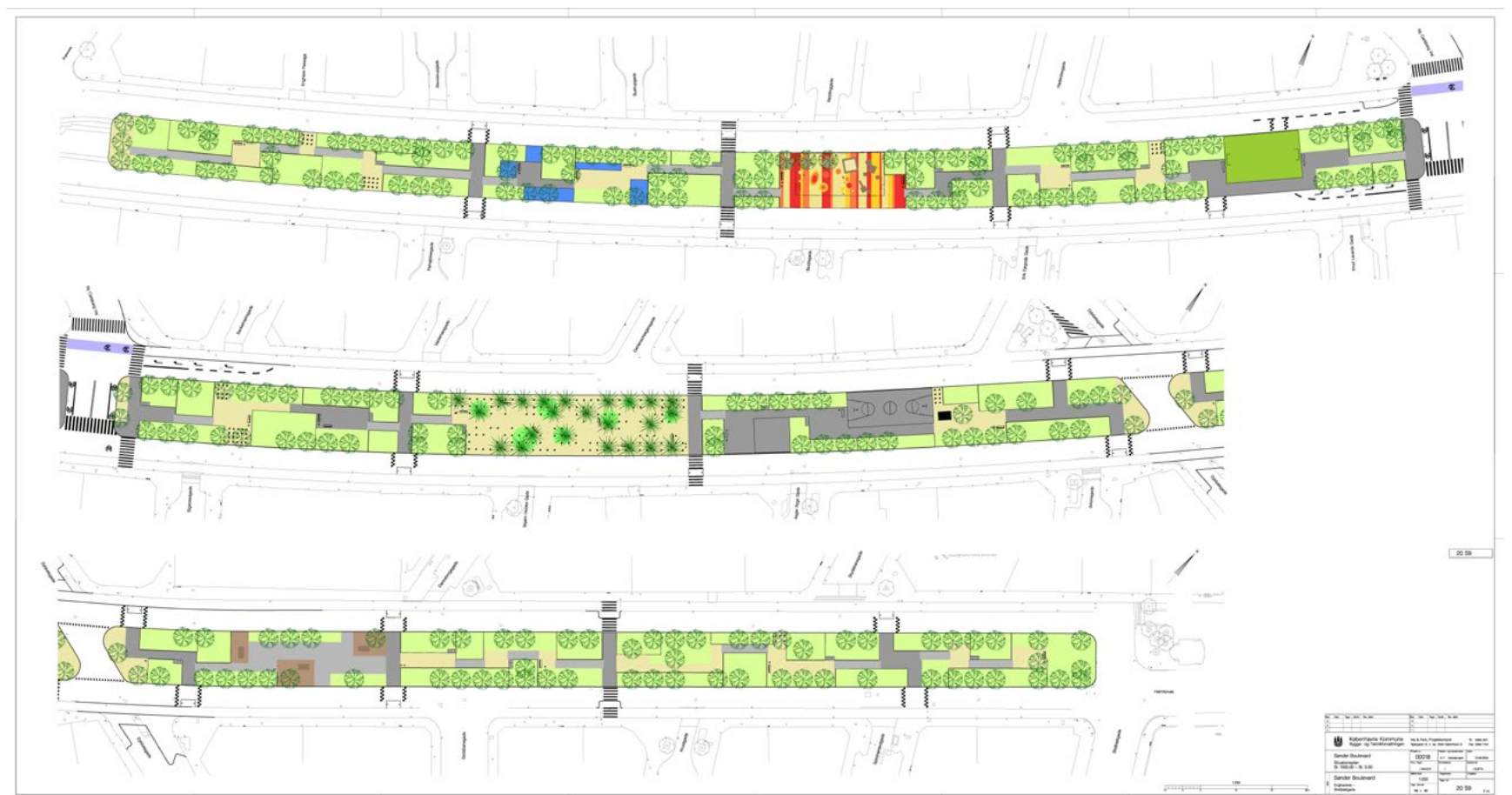
Parken är uppbyggd med bilvägar på vardera sidan om själva parken och med farthinder för att få ner hastigheten på trafiken (Bravo Bordas 2014). Mellan bilvägarna och de omgivande husen går cykelvägar och trottoarer, som skapar en bred yta för cyklister och fotgängare (SLA 2014). Mellan vägarna ligger själva parken där en gångväg sick-sackar sig fram i form av rektangulära ytor som möts ojämnt med varandra. Parken genomsyras av en stor diversitet i aktiviteter och ytor (Bravo Bordas 2014). Den är även planerad så att den aldrig blir färdig utan tvärtom omformas hela tiden av sina brukares behov (Bravo Bordas 2014). Innehållet kan ständigt förändras.

Vad kan vi ta med oss?

Sønder Boulevards flexibla utformning fungerade som en förebild i gestaltningen av Tritis Septemvriou Street. En annan intressant aspekt är hur SLA lyckades göra en socialt fungerande plats med relativt små medel. Det visar att man på detta enkla sätt kan ge förutsättningar för allmänheten att sätta sina avtryck på en plats, vilket ökar brukarnas anknytning till den. Slutligen fanns inspiration att hämta i parkens struktur, speciellt idén att Sønder boulevard är ett parkstråk som löper i mitten av två körfält.

Figur 9. Sønder Boulevard med sitt gångsystem och biltrafik på sidorna. © SLA.

Figur 10. Plan över Sønder boulevard. Här syns tydligt det rätta formspråket i gångsystemet med de anpassningsbara ytorna emellan. © SLA.

Program

Programmet är indelat efter tävlingens tre huvudprogrampunkter och representerar målen för gestaltningen.

Environmental Awareness

- » Rena och återanvända dagvatten.
- » Skapa goda förutsättningar för biologisk mångfald inom området.
- » Förstärka den gröna kopplingen mellan bergen och havet.
- » Underlätta för kollektivtrafik.
- » Gång- och cykelanpassa stråk samt prioritera dessa transportsätt i parken.

Landscape Architectural Quality

- » Skapa ett sammanhängande parkstråk genom hela området.
- » Ge varje delområde en tydlig karaktär och identitet.
- » Flytta bilparkeringen från gaturummet.
- » Locka in besökare från hamnpromenaden.
- » Öka det estetiska värdet längs Tritis Septemvriou Street.

Quality of Urban Living

- » Skapa en säker trafikmiljö.
- » Skapa goda förutsättningar för ett socialt liv inom området.
- » Skapa en livfull och inspirerande studiemiljö kring universiteten.
- » Göra området till en park istället för en trafikled.
- » Få ner hastigheten på trafiken och försvåra möjligheterna att ta sig genom området med bil.

Koncept

Genom arbetet har flera koncept tagit form för att sedan förkastas helt eller delvis. Framförallt genererade den frigörande workshopen och övningen Lotusblomman många koncept med olika lösningar. Gemensamt för alla koncept var viljan att svara på frågan: Hur kan Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki gestaltas med fokus på Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living? Nedan följer en kort sammanfattning av några av de koncept som fanns med under arbetet.

Yggdrasil

Yggdrasil var en idé om området som livets träd där alla delar i området motsvarade en del i trädet.

I ett försök att koppla samman de separerade områdena fanns en idé om att gräva ner bilvägen under mark för att frigöra yta för park.

På detta sätt kunde Tritis Septemvriou Street bli en samman-

hängande grönyta med gång- och cykeltrafik som transportmedel. Det som gjorde att vi övergav tunnelidén var den utgrävning av en miljö från antiken som finns på platsen samt den nya metrostationen. Det ansågs det inte rimligt att då också anlägga en biltunnel genom dessa.

Konceptet gav en tydlig formmässig mall med trädets inre transportsystem som utgångspunkt. Detta var dock för begränsande i den fortsatta anpassningen till platsen vilket gjorde att idén övergavs.

Lost and Found

Lost and Found var ett koncept där förlorade värden, såsom element och miljöer som försvunnit från platsen, identifierades för att sedan kunna återskapas. Exempel på förlorade värden var den gröna kopplingen, historiska utgrävningar, den förlorade kvaliteten i utemiljön och så vidare. Tyvärr ansågs att konceptet inte gav den vägledning, i utformningen, av platsen som önskades. Något som dock lever kvar i den slutgiltiga gestaltningen är idén om att återskapa förlorade värden på platsen.

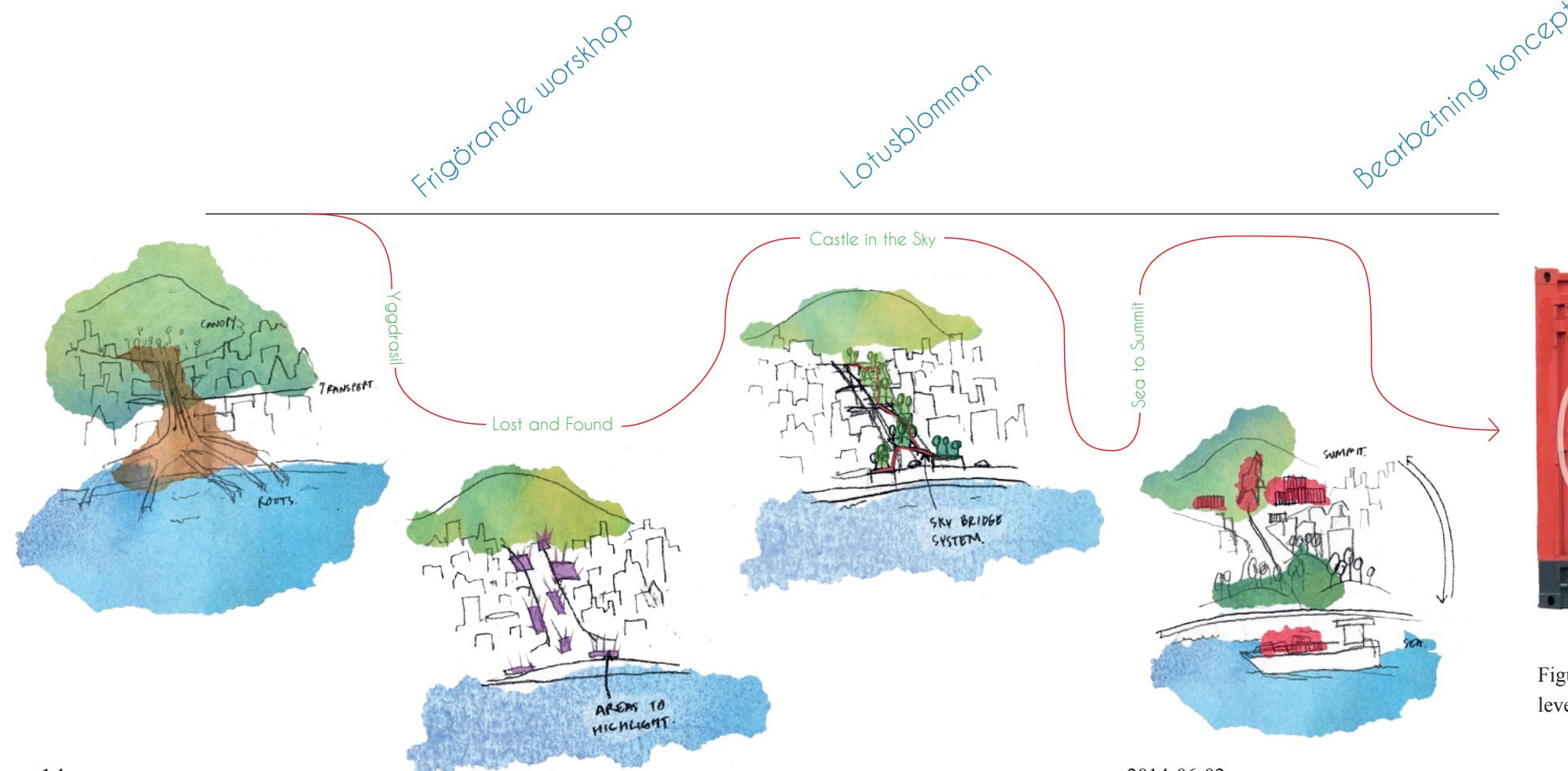
Castle in the Sky

Konceptet gick ut på att skapa ett sammanhängande parksystem där upphöjda småparker bands samman av gångbroar. På detta sätt kopplades biltrafiken bort från parkupplevelsen. Tyvärr var den formmässiga vägledningen i detta koncept för svag. Dock togs tankarna kring ett brosystem med för att koppla ihop förslagets alla delar.

Sea to Summit

Detta koncept gick ut på att karaktärerna från hamnen och bergen fick byta plats. Hamnidentiteten från havet togs upp bland bergen och den naturlika skogskänslan togs ner till havet.

Här föddes en idé om att ta till vara Thessalonikis hamnidentitet genom att hamnrelaterade objekt fick karaktärisera platsen och ge den en tydlig prägel. Detta ledde sedan vidare mot konceptet CONTAIN.

Figur 11. Här redovisas en tidslinje över principsskisser av tidiga koncept. Flera av dem lever kvar även i det slutgiltiga konceptet CONTAIN.

CONTAIN

Konceptet som i slutändan valdes heter CONTAIN. Grundidén bakom CONTAIN är att tillvarata Thessalonikis identitet som hamnstad samtidigt som parkstråket får en sammanhållen karaktär med stor variation i funktion och aktivitet. Detta sker i skepnad av tomma fraktcontainrar som skapar en stomme för aktiviteter och lokala uttryck. Containern som konstruktion är mycket hållbar och har goda förutsättningar för modifikation och multifunktionellt användande. Den kan fungera som café, parkeringshus, matsal, planteringsbädd, utställningsmonter och så vidare. Variationen i möjligheter begränsas endast av fantasin. Dessutom kan man åter- använda containrar som inte längre är funktionsdugliga för frakt. Det är ett element som är enkelt att ta bort, flytta eller ändra om det inte längre fyller önskad funktion. På det viset är det ett miljövänligt byggelement.

Containrarna får en egen färgskala beroende på vilket av de fem områdena de placerades i. Detta skapar en orienterbarhet längs parkstråket och förstärker identiteten hos de olika områdena. Färgskalan inom områdena (till exempel röd färgskala i området med röda containrar) gör att det går att skilja mellan de funktioner som containrarna har. En ljusröd container kan således inom det röda området vara en bar medan en mörkröd är en butik.

Gestaltningen som omger containrarna är minimalistisk med avskalade material och är i stora drag fokuserad på att göra platsen socialt fungerande, mer gynnsam för den biologiska mångfalden och bättre ur trafiksynpunkt. Det är containrarna som är i fokus, den övriga gestaltningen fungerar som en ram.

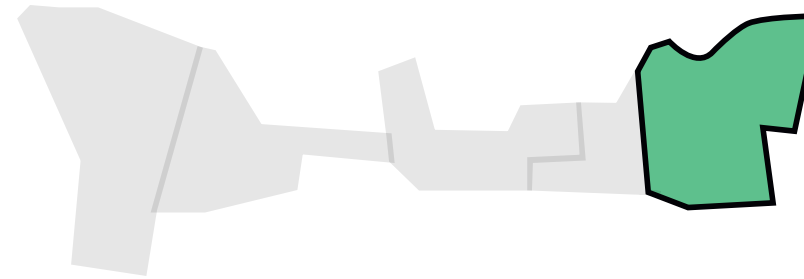
För att knyta ihop delområdena ytterligare och för att öka trafiksäkerheten för gående infogas ett system av träbroar. Broarna blir aktiva då containrar i form av caféer, butiker och så vidare finns i anslutning till dessa. Utformningen av broarna är enkel och konstruktionen är gjord av lokala träslag för att inte dra till sig för mycket visuell uppmärksamhet.

Gestaltningförslaget – område för område

Förslaget utgår från de fem områden som identifierades i den mentala kartan. Ihop med SWOT-analysen kunde områdenas unika karaktärer hittas, vilket gav en grund att stödja gestaltningen på.

De fem områdena i parkstråket har namn som förstärker deras identitet. Dessa blev följande och är sorterade från bergen och ner mot havet: Flodbanken, Aktivitetscentrum, Campus, Marknaden och Hamnen. I följande avsnitt presenteras en beskrivning av förslagets alla delar.

Flodbanken – grön containerfärg

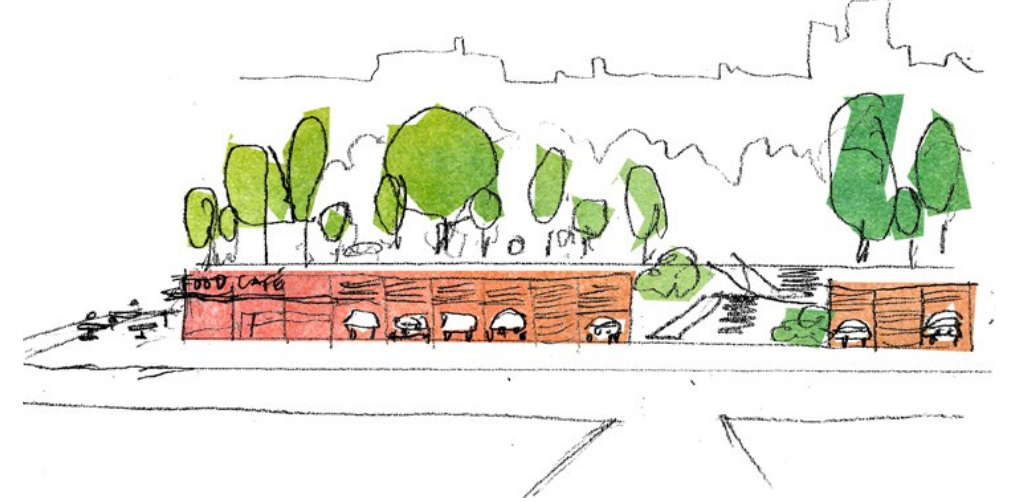
Figur 12. Flodbankens placering i stadsremsan.

Det område som ligger närmast bergen (Se översiktsplan figur 25) valdes att kallas Flodbanken efter en gammal flod som torrlagts och givit området dess form. Eftersom platsen omges av bostadsområden gjordes den om till en lummig kvarterspark för att ta till vara de förutsättningar den gamla flodbanken ger. För att lösa detta togs den visuella föroreningen som områdets alla parkerade bilar utgjorde bort, vilket leder till att containrarnas största uppgift i denna del är att fungera som parkeringshus (se figur 13). Containrar är direkt tillgängliga från gatuplan men osynliga från parken eftersom denna ligger ovan containrarna. Detta förstärker områdets skålform och identitet som flodbank. Några av containrarna kan fungera som närbutiker, verkstäder eller dylikt om efterfrågan finns. Tanken är att det ska vara lätt att anpassa deras användningsområden efter brukarnas behov.

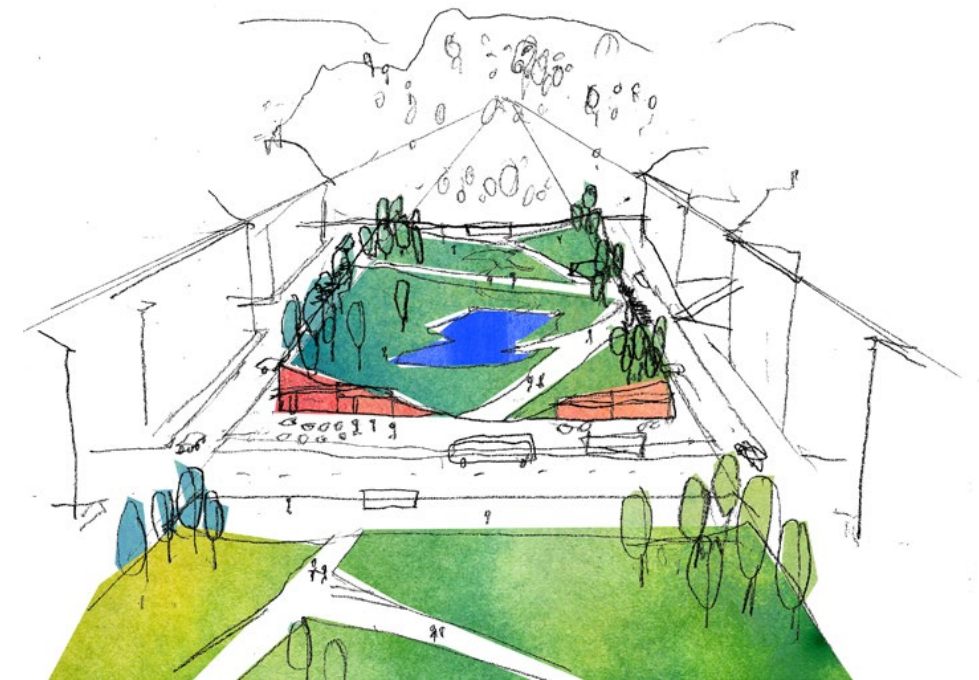
I parknivån försöktes känslan av en urban djungel skapas, utifrån inspiration från Taichung Gateway Park och till viss del även Sagrera Linear Park. Träd- och buskvegetation är främst planterad längs parkens sidor och bildar väggar mot omgivande byggnation. I slutningen in mot parkens centrum är vegetationen mer sparsam med öppna ytor för valfri aktivitet, picknick, lek och så vidare. I mitten av parkens längdriktning finns anlagda sjöar som ska påminna om den forna flodbanken och blir också ett sätt att hantera och rena dagvatten. Flodbankens gångsystem är ritat med från Taichung Gateway Park som förebild och har ett linjärt/geometriskt formspråk vilket är tänkt att anläggas i platsgjuten betong (se figur 14). Detta ger en kontrasterande effekt mot den naturlika omgivningen och skapar på så vis visuell spänning. Stråket leder ut i bryggor i de anlagda sjöarna för att öka kontakten med vattnet. Utsikten är god från Flodbanken som är den topografiskt högst belägna av parkstråkets alla delar. Här finns ett antal ytor som kan fungera som sceniska viloplatser med utsikt över staden och havet. I parken finns även containrar i form av caféer, kiosker och restauranger.

Området delas i tvärled av en bilväg. I mötet mellan parken och denna ritades en breddad torgyta in som gör mötet med vägen mer naturligt. På detta vis skapas en tydligare övergång som ökar den

visuella kontakten mellan bilister och fotgängare (se figur 14). Detta förmodas sammantaget leda till en ökad trafiksäkerhet då bilisterna får känslan av att de åker genom ett torg, vilket bör sänka hastigheten på bilarna. Denna torgyta blir aktiverad genom containrar som fungerar som restauranger och caféer. Här finns en busshållplats för att öka platsens tillgänglighet för de som inte har bil.

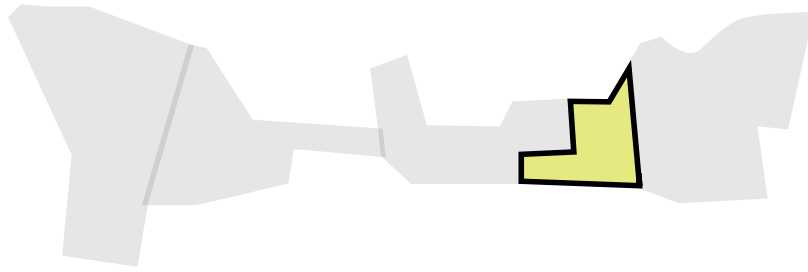
Figur 13. Flodbanken sedd från sidan, containrarna fungerar som bilparkering och café.

Figur 14. Skiss över Flodbanken som visar hur skålformen skapar en park centralt på platsen.

Aktivitetscentrum – Gul containerfärg

Figur 15. Aktivitetscentrums placering i stadsremsan.

Området ligger efter Flodbanken (se figur 25), som nummer två av de fem gestaltade ytorna på väg ner mot vattnet, och präglas av sportanläggningar och aktivitet. Det blev därför logiskt att utveckla dessa positiva egenskaper och platsen gavs namnet Aktivitetscentrum. Idén med platsen är att den ska vara en lättillgänglig plats dit alla kan komma för att delta i olika former av sportrelaterad aktivitet, utan att behöva vara engagerade i den organiserade idrotten. Fokus ligger därför på att ge containrarna funktioner som är relaterade till sport. En nedsänkt yta i områdets mitt blir centrum för street basket, landhockey och streetfotboll. Ytan kantas av åskådarläktare i form av trappor (se figur 16).

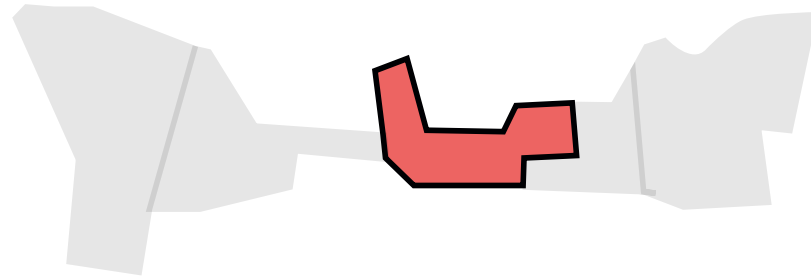
I området har en parkeringsyta överbyggts med containrar för att skapa ett tak för sportaktivitet. Detta blir ett sätt att kunna behålla parkeringen och samtidigt frigöra yta för aktivitet. På taket finns möjlighet att spela burfotboll, minitennis och pingis (se figur 25). Den omgivande landskapsarkitekturen är stram och funktionell för att inte ta fokus från sporten och för att underlätta för övrig aktivitet som skate och lek

Figur 16. Ett urval av områdets sportaktiviteter visas i vänster- och högerkant av bilden. I mitten syns en del av parkens gångbrosystem.

Campus– Röd containerfärg

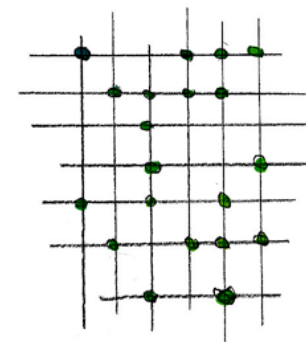
Figur 17. Campus placering i stadsremsan.

I stadsremsans mitt ligger området vi kallar Campus (se figur 25). Här finns universitet och den nya metrostationen; dessutom ligger området på lika stort avstånd från havet och bergen. Detta gör Campus till en central mötesplats, vars kvaliteter utvecklas. På dagtid är platsen till för studier, därför rustas dess kvaliteter som studiemiljö upp.

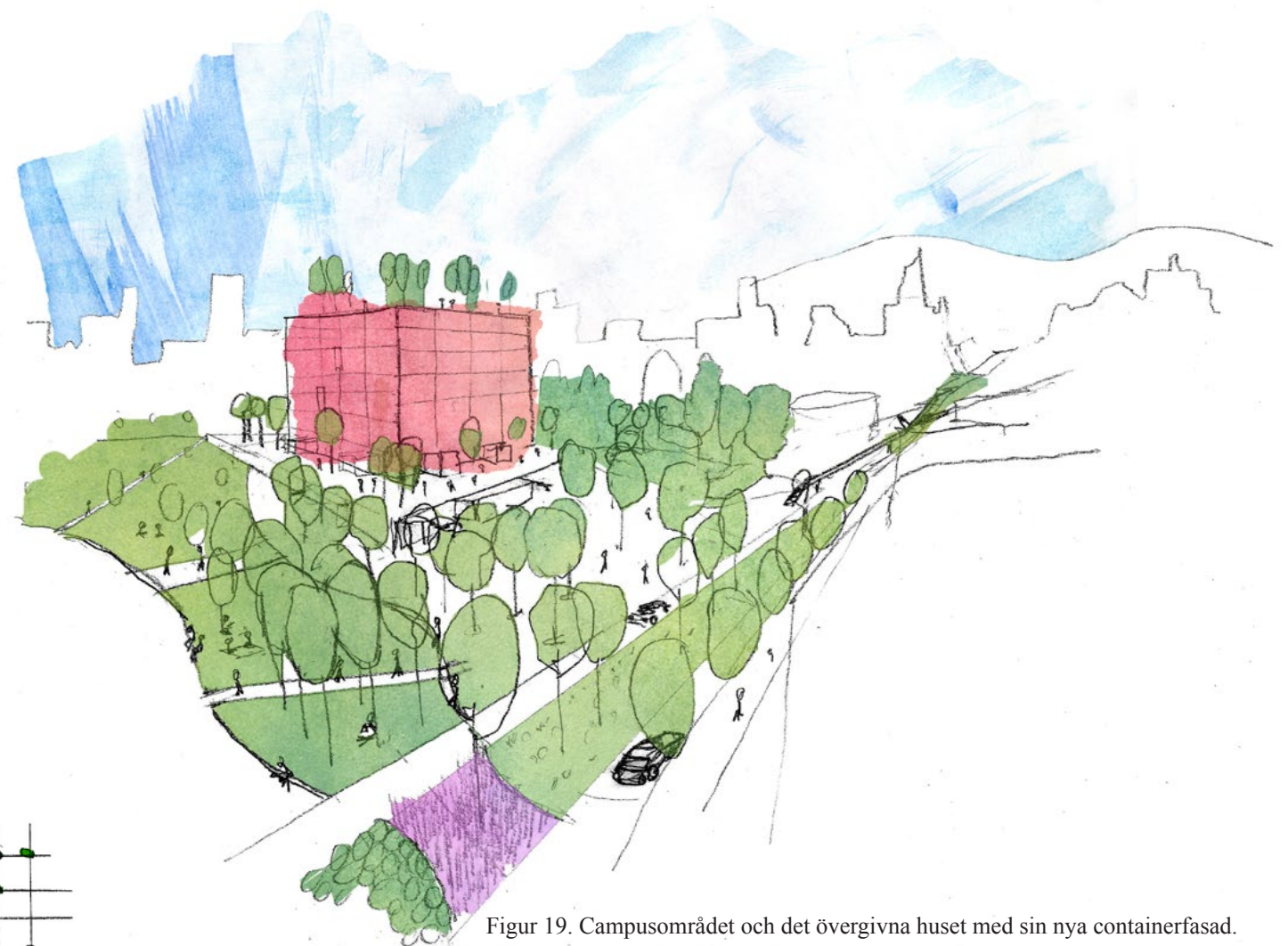
För att på dagtid stimulera denna miljö förs mer grönska in, framförallt träd, för att skapa sirliga skuggor att studera och vistas under när solen gassar som mest. För att skapa en estetisk spänning på platsen ritades träden oregelbundet in i ett regelbundet rutnätsmönster (se figur 18). I markplan är formspråket enkelt med anspråkslösa markmaterial och gräs. För att lösa höjdskillnaderna är ytan uppdelad i olika nivåer som skiljs åt av en sittbar kant. Denna är dragen med en flödande vågig linjeföring för att ge kontrast åt det rutnätsmönster som träden står i (se figur 25). På detta sätt skapas sittplatser och en höjdmässigt tillgänglig lösning då det finns ramper mellan dessa nivåer. Mitt på torget anläggs en gräsmatta för att skapa en ökad kontakt med det gröna och för att stimulera studiemiljön ytterligare (se figur 25).

På kvällen omvandlas området till en attraktiv mötesplats för natt- och gatuliv med barer, restauranger och nattklubbar. Dessa centreras kring det övergivna hus som tidigare använts till parkering (se figur 19). Denna öppna fasad kläs med containrar så att det blir ett containerfort. På detta vis döljs parkeringsfunktionen inne i huset och den sociala funktionen blir fokus i containrarna. I dessa ska ett aktivitetskomplex byggas upp med olika funktioner som barer, dansgolv, utställningar och så vidare. Dessa görs tillgängliga genom entréer i bottenplan. Taket görs även om till en social mötesplats med utsikt över parkstråket. Med dessa kvaliteter blir container-fortet ett tydligt landmärke för parkstråket och en symbol för hela parkens hjärta.

Längs Tritis Septemvriou Street blir vägen tudelad av en grön remsa i vägens längdriktning. Denna grönyta blir en del av det parkstråk som går från Aktivitetscentrum ner mot hamnen (se figur 25). Den flödande linjeföringen följer med in i grönytan och skiljer av olika typer av vegetation. Detta skapar en ökad rumslighet och vari-

Figur 18. Principskiss över trädplacering vid Campusområdet. Rutnätsmönstret fungerar som en utgångspunkt där träden sedan slumpvis placeras ut.

Figur 19. Campusområdet och det övergivna huset med sin nya containerfasad.

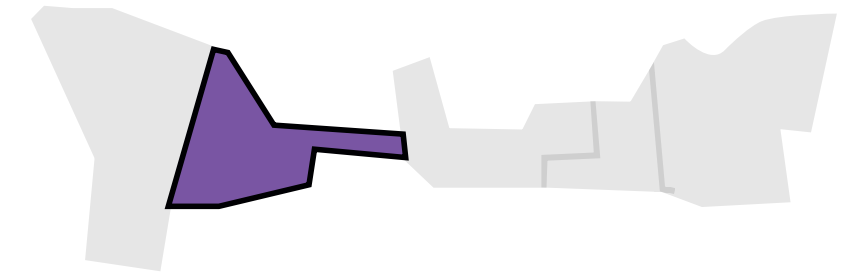
ation när man rör sig i ytan eller kör bil bredvid den. Några av dessa vegetationsytor fungerar främjande för den biologiska mångfalden med ängsarter och så vidare.

På andra sidan Tritis Septemvriou Street skapas ett torg kring metrostationen. Här finns idag universitetets matsal och fokus i utemiljön ligger därför på socialt liv och mat (se figur 25). Formgivningen följer samma principer som i övriga området men

med ett tillskott i form av olika matsalscontainrar.

Innan övergången mot nästa område, Marknaden, anläggs en fruktträdgård där parkens brukare erbjuds odlingsmöjligheter i växt-huscontainrar och promenader i fruktträdsplanteringar (se figur 25). Utformningen är trädgårds- och plantskoleinspirerad och ska ge en ordnad känsla med fält av planteringar och rader av träd (se figur 20).

Marknaden – Lila containerfärg

Figur 22. Marknadens placering i stadsremsan.

Detta område ligger längre ner mot vattnet (se figur 25) och präglas till stor del av den internationella mässan.

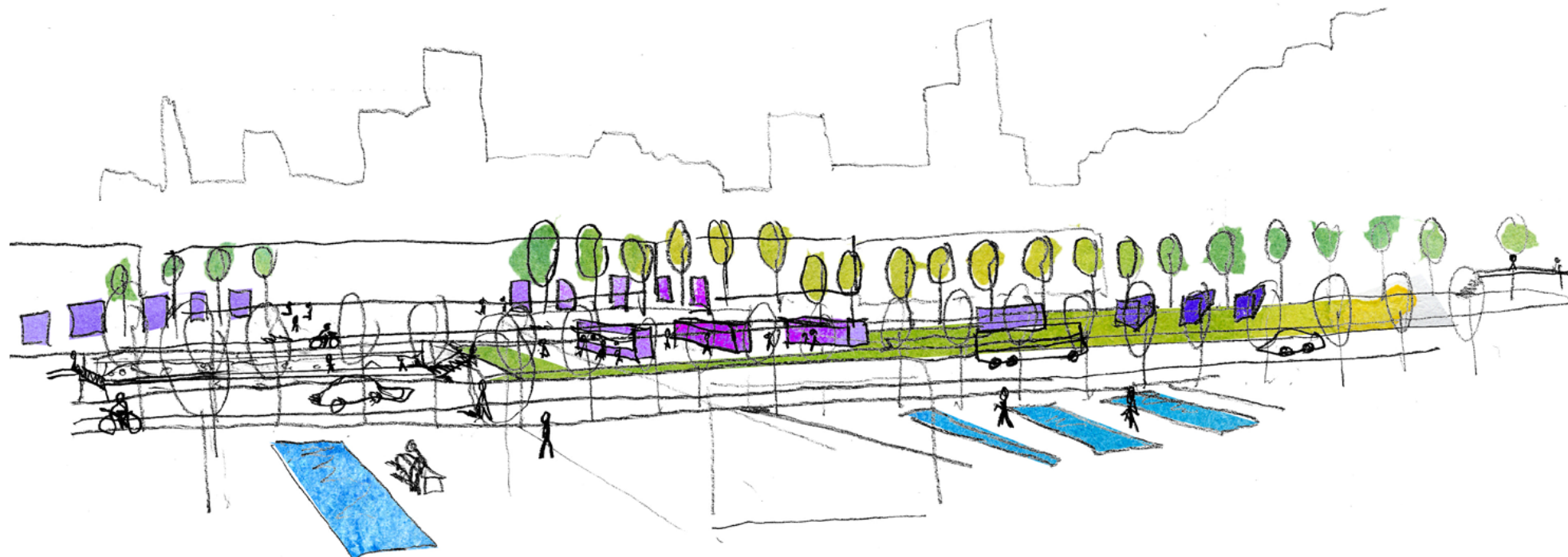
Det ger möjligheten att utveckla även en lokal mäsas utmed Tritis Septemvriou Street. Småföretagare och lokala aktörer kan marknadsföra sina företag, produkter, verk och så vidare och ges en chans att knyta kontakter.

I det här området finns därför högst koncentration av containrar som har någon typ av handelsfunktion. De flesta har ett innehåll som är kombinerat med någon typ av försäljning; efterfrågan och behov får styra exakt vilken funktion en enskild container har. Den föränderliga dimensionen av containrarna är här som mest påtaglig, då de hela tiden kan anpassas efter önskad funktion. Det är en plats dit man kan komma och alltid hitta någonting nytt. Containrarna är inte permanenta lokaler för brukarna utan ska fungera som en språngbräda för framtida etablering.

Utformningen kring containrarna är minimalistisk med mycket inspiration från Sønder Boulevard. I mitten av Tritis Septemvriou Street ligger ett parkstråk. I detta går ett gångsystem där olika rektangulära ytor binds samman och där trädalléerna är oregelbundna. Utemiljön är avskalad utan att för många intryck stör, samtidigt som det finns en visuell spänning i trädernas oregelbundna placering (se figur 25). Här anläggs även en gångbro som går över den historiska utgrävningen, vilket blir ett sätt att lyfta fram denna plats. Längs sidorna av vägen är möjligheterna att ta del av utgrävningen utökade med informationsmontrar. För att förbättra förutsättningarna för den allmänna utemiljön tas en del av den militära anläggningens parkeringsplatser i anspråk. På så vis blir framsidan till militärområdet naturligare mot gatan. Två nya torg med strikt formgivning anläggs för att skapa öppna ytor för allmänheten, där det strama uttrycket bibehålls/bevaras (se figur 21).

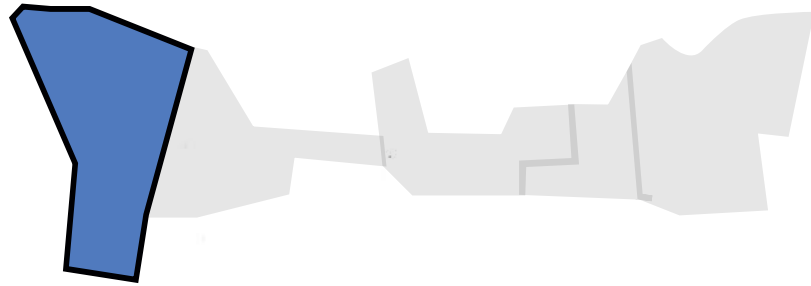
Figur 20. Skiss över Fruktträdgården i området Campus med planteringar, fruktträd och växthuscontainrar.

Figur 21. Bilden visar en del av området Marknaden med de lokala mäscontainrarna. I förgrunden syns de två nya torgen.

Hamnen – Blå containerfärg

Figur 23. Hamnens placering i stadsremsan.

Hamnen ligger längst ner vid vattnet och fungerar som en välkomstpark i den nya parken längs Tritis Septemvriou Street (se figur 25). Här finns den största variationen av olika växtmaterial och en kontinuerlig blomsterprakt bidrar till upplevelsen. Området är uppbyggt med en hamnpromenad närmast vattnet där två pirar byggda

av containrar går ut i bukten (se figur 25). Dessa pirar fungerar som en förlängning av Tritis Septemvriou Street och skapar en närkontakt med vattnet.

Området ligger i perfekt läge för att njuta av solnedgången, antingen i den restaurang som finns utmed hamnpromenaden eller i den containerpark som ligger tätt intill. Formgivningen för containerparken är gjord med inspiration från de containerupplag som går att finna i frakthamnar runt om i världen. Containerarna i parken är uppställda med frakthamnarnas strikta rader i åtanke. För att skapa en mer dynamisk upplevelse finns det en förskjutning i raderna (se figur 25); på så vis blir parken mer spännande för besökaren att röra sig igenom. Containerarna varierar i höjd och skapar små terrasser åt bland annat planteringar, sittytter och andra aktiviteter (se figur 24).

Kopplingen till vattnet, fraktfartygen i horisonten, containerparken och den myllrande hamnpromenaden skapar en bra utgångspunkt för gestaltningen av Tritis Septemvriou Street.

Figur 24. Hamnområdet med de containerpirar som sträcker sig ut i havet.

Diskussion

Syftet med denna uppsats var att gestalta en stadsmiljö som svarade på den platsspecifika problematiken i tävlingen ”Re-design the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street, Thessaloniki, Greece”. Detta har vi uppfyllt, vi har gestaltat en stadsmiljö som svarar mot vår tolkning av det program arrangörerna tillhandahöll.

Vår frågeställning var: Hur kan Tritis Septemvriou Street i Thessaloniki, Grekland, gestaltas enligt tävlingsprogrammet med fokus på de tre huvudprogrampunkterna Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living? Vårt förslag erbjuder en av många möjliga lösningar på problemet, såsom det alltid är med gestaltning. Det intressanta är därför varför arbetet resulterade i just den här gestaltningen.

Designprocessen

Den kanske viktigaste aspekten i gestaltungsarbetet är att det utfördes genom samarbete mellan två personer. Det gjorde att varenda val behövde motiveras för medarbetaren som granskat och tänkt igenom huruvida det är ett bra val eller ej. Detta har i vårt fall lett till att arbetet blivit mer genomarbetat. Det finns en risk att konflikt kan uppstå och det är då essentiellt att kunna hantera sina olikheter på ett konstruktivt sätt och att kunna ifrågasätta sina egna idéer. Att vi som författare kände varandra väl redan innan arbetet började kan ha minimerat denna typ av problem. Arbetet gjordes tillsammans för att vi var intresserade av liknande aspekter av landskapsarkitekturen och för att det fanns en tro om att vi skulle kunna komplettera varandra väl i ett gestaltungsarbete. Dessa förväntningar stämde väl överens med hur det sedan blev. Faktum är att arbetets gång flöt på väl och beslut var enkla att enas om vilket ledde till att designprocessen blev relativt linjär utan större bakslag. En stor skillnad mellan detta kandidatarbete och tidigare gestaltungsuppgifter i utbildningen är att den kritik som gavs vid handledningstillfällena, i enlighet med kursmålen, denna gång främst berörde skrivprocessen och texten. Detta innebar att gestaltungsarbetet gjordes självständigt och att beslut gällande gestaltningen i hög grad togs på egen hand.

Tävlingen

Tävlingsmomentet gjorde att idéer måste vägas dels mot hur väl de uppfyllde kraven kring Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living, dels mot hur nytänkande och iögonfallande de var. Flera idéer ratades därför på grund av att de för oss inte kändes tillräckligt konkurrenskraftiga, även om de skulle löst uppgiften kring begreppen lika väl. De beslut

som fattades kring gestaltningen var enbart våra egna idéer och preferenser.

Inför tävlingsinlämningen (september 2014) har vi med detta arbete fått en stabil grund att stå på. För oss fungerar det som ett grundligt förarbete som sedan tas med in i det fortsatta gestaltandet. Deltagandet i tävlingen var svårt att reflektera över då slutinlämning för uppsatsen var satt innan tävlingens slutinlämning.

Metoddiskussion

Valet av metod framstod för oss som självklart då den gestaltungs-metod som beskrivs i metodavsnittet motsvarar det vi lärt oss under vår utbildning. Eftersom det är en, för oss, känd metod användes den istället för att söka andra gestaltungsmetoder även om det med säkerhet finns andra vägar att nå liknande resultat. En viktig punkt i vår metod som är särskilt värd att påpeka är att vi aldrig besökte platsen, vilket annars ofta är praxis. Detta berodde till stor del på ekonomiska och tidsmässiga faktorer då tävlingsområdet ligger i Grekland. Sedan fick vi ett mycket omfattande inventeringsunderlag från tävlingsarrangörerna, vilket gjorde att det var möjligt att delta utan platsbesök. Detta material av text och bilder behövde dock en hel del tolkning. Det är därför sannolikt att delar av platsens verkliga situation missuppfattats. Det är troligtvis den största felkällan i kandidatarbetet.

Det finns en risk att den sparsamma och ofta ensidiga information som legat till grund för arbetets beskrivning av de tre parkprojekten inte varit helt korrekt. Det material som funnits att tillgå togs oftast från arkitektkontorens egna hemsidor vilket ger anledning att tro att deras visioner av parkerna är partiska och målande. Detta har dock inte haft så stor betydelse då parkerna endast använts för inspiration.

Övriga risker är att vår tolkning av tävlingsuppdraget och dess program inte stämmer överens med vad arrangörerna vill förmedla till oss. Det gäller även de tre begreppen Environmental Awareness, Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living. Vi kan ha tolkat dessa på ett annat sätt än vad som var menat, men eftersom ingen närmare beskrivning gavs antogs att begreppen var öppna för just tolkning.

Resultatdiskussion

Den största utmaningen var tävlingsområdets omfattning, det var svårt att greppa ett så stort område och knyta ihop det till en meningsfull helhet. Att söka inspiration i tre andra liknande projekt för att lösa denna problematik var mer givande än vi kunnat ana.

Från Sagrera Linear Park (och delvis från den mentala kartan) fick vi områdesindelningen som i princip helt gick att applicera på vårt eget projekt. Detta var till stor hjälp då beståndsdelarna i sig

blev mycket mer tacksamma att hantera. De fick på så vis även egna identiteter som samtidigt kunde knytas ihop till en helhet.

Från Sønder boulevard fick vi idén om en utemiljö som är anpassningsbar för framtida förändring och som inte behöver vara alltför komplicerad för att leva upp till de platsspecifika behoven. Detta styrkte container-konceptet och underlättade vidareutvecklingen av denna idé. Det gäller även den utemiljö som omger dessa; den minimalistiska formgivningen i Sønder boulevard med ojämna trädalléer och rektangulära gångstråksytor som sammankopplas påverkade oss mycket i gestaltningen.

Taichung Gateway Park gav inspiration kring hur man i en stadsmiljö kan hantera miljöproblem, framförallt rening av dagvatten, på ett effektivt och estetiskt tilltalande sätt. Studien av de tre projekten blev gestaltungsens viktigaste arbetsredskap; det hade inte gått att nå samma resultat utan insikterna från dessa projekt.

När det gäller containrarna och deras materiella egenskaper var detta inget som fick styra oss i det konceptuella arbetet. Dock bygger gestaltningen på övertygelsen att containrarna är element som går att återanvända om de inte längre fyller sin funktion i parken. Det går med säkerhet att få tag på containrar begagnat; på så vis behöver inget nytt material utvinnas. När det gäller egenskaper som hur materialet reagerar på olika typer av väderlek så finns risk att stålet blir väldigt varmt de hetaste sommarkdagarna. När det gäller vatten och annan yttre påverkan är en standardcontainer konstruerad av korrigerat cortenstål, vilket är framtaget för att stå emot dessa påfrestningar bättre än vanligt stål. Det antogs därför att materialet skulle fungera bra i sammanhanget. Dessutom är ytterligare ytbehandling av materialet en möjlighet att öka elementens motståndskraft mot väder och vind. Då containrarna är tacksamma att modifiera blir det möjligt att förbättra ventilation och så vidare om det skulle behövas. Vid realisering av förslaget skulle ytterligare forskning kring containrarnas egenskaper och material bli nödvändig då vi i detta arbete inte fokuserade på de aspekterna.

Som en del av gestaltningen utformades ett program med mål att uppfylla. Arbetet svarar på majoriteten av dessa, speciellt de som ligger under huvudprogrampunkterna Landscape Architectural Quality och Quality of Urban Living. Punkter som varit svåra att lösa ligger samtliga under Environmental Awareness. Förmodligen beror detta på områdets förutsättningar i staden, med väldigt lite spelrum att skapa gröna kopplingar på. Det har varit svårt att utveckla ett reningssystem för dagvatten såsom i Taichung Gateway Park då det inte fanns tillräckligt med kunskap för att lösa det på platsen. Det blir något att fundera vidare på. Att cykelanpassa området har också varit problematiskt. I delar av stadsremsan har detta lyckats, men då den är så uppstyckad av trafikleder blev det svårt att hantera mötet med dessa på ett sätt som prioriterar cyklister. Slutligen var det problem med att uppfylla programpunkten som har som mål att underlätta för kollektivtrafik. Valet att smalna av körfäl-

ten längs större delen av Tritis Septemvriou Street gör det antagligen inte lättare för bussar att ta sig fram. Detta är dock gjort med förhoppningen att biltrafikanter kommer att välja andra gator då framkomligheten försvåras, vilket i sin tur kan underlätta för bussarna. Det är därför inte helt enkelt att säga om vi svarat på denna punkt.

Avslutande reflektion

Anledningen till att vi valde att delta i just den här arkitekturtävlingen var att den behandlade en problematik som är vanligt förekommande i Europas städer. Med det menas det problematiska scenario som ofta har uppstått då en stads historiska struktur på kort tid blivit ersatt av nya oprövade strukturer som den som modernismens idéer förespråkar. Gestaltningsarbetet är ett försök att lösa denna problematik inom tävlingsområdet, för att återskapa den koppling mellan stadsfragment som under föregående sekel gått förlorad på platsen. Gestaltningsförslaget är som tidigare nämnts en av flera tänkbara lösningar, men förhoppningen är att den lösning som tagit fram kan inspirera andra som har i uppgift att omgestalta liknande områden.

Referenser

Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8 (2011). *El Parc del Camí Comtal*. Tillgänglig: http://issuu.com/paisea/docs/ganador_concurso_parque_lineal_de_la_sagrera/9?e=0 [2014-06-02]

Barcelona Sagrera Alta Velocitat (2014). *Visio General FrEn*. Tillgänglig: <http://www.barcelonasagrera.com/download/BSAVVisioGeneralFrEn.pdf> [2014-06-02]

Bravo Bordas (2014). *Public Space: Sønder Boulevard*. Tillgänglig: <http://www.publicspace.org/en/works/e092-sonder-boulevard> [2014-04-10]

BSA Design Award (2012). *Aquacultures/Taichung Gateway Park, Taichung, Taiwan*. Tillgänglig: <http://awards.architects.org/2012/Klicka: Unbuilt Architecture and Design, sedan Honor Awards, därefter Stoss Landscape Urbanism Aquacultures/Taichung Gateway Park> [2014-04-10]

Carmona, M., Tiesdell, S., Heath, T. & Oc, T. (2010). *Public Places Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design*. New York: Routledge.

Egeberg, K. (2013). *Danish architecture guide*. Tillgänglig: <http://www.dac.dk/en/dac-life/danish-architecture-guide/copenhagen/soender-boulevard/> [2014-04-10]

Finlands Arkitektförbund (2014). *SAFA Arkitekturtävlingar – för god arkitektur*. Tillgänglig: http://www.safa.fi/document.php?DOC_ID=1248&SEC=a6d0a43d71d42062bf53b657f08e0781&S%20ID=1 [2014-04-10]

Gehl, J. (2010). *Cities for people*. Washington: Island Press.

Green, J. (2010). *Taichung Gateway Park International Design Competition*. Tillgänglig: <http://dirt.asla.org/2010/12/02/taichung-gateway-park-international-design-competition/> [2014-04-10]

Jarz, H. (2011). *Taichung Gateway Park International Competition*. Tillgänglig: <http://www.archdaily.com/126039/taichung-gateway-park-international-competition/> [2014-04-10]

Laudy, S. (2011). *Park Barcelona*. Tillgänglig: http://www.a10.eu/magazine/issues/41/park_barcelona.html [2014-04-14]

Lefebvre, H. (1991). *The production of space*. London: Basil Blackwell.

Michanek, J. & Breiler, A. (2004). *Idéagenten: en handbok i idea management*. Jönköping: Brain Books AB.

Nationalencyklopedin (2014). Fragmentering. Tillgänglig: <http://www.ne.se/lang/fragmentering/174027> [2014-05-05]

Paisea (2011). *Sagrera Linear Park*. Tillgänglig: <http://www.paisea.com/en/2011/09/sagrera-linear-park/> [2014-04-14]

Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki (2014 a). *International Student Competition. Landscape architecture, Thessaloniki, Greece, 2014 landarch-competition2014.web.auth.gr Re-designing the cityscape from the forest to the seafront: Tritis Septemvriou Street*. Tillgänglig: http://landarch-competition2014.web.auth.gr/wp-content/uploads/2014/03/brief-landarch_comp2014.pdf [2014-05-05]

Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki (2014b). *Documents*. Tillgänglig: <https://dl.dropboxusercontent.com/u/41930980/documents.zip> [2014-05-05]

Reader, A. (2002). *Theory in Landscape Architecture*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

SLA (2014). *Sønder Boulevard*. Tillgänglig: <http://www.sla.dk/borger/soendegb.htm> [2014-04-10]

SMHI (2014). Klimatindikator: nederbörd. Tillgänglig: <http://www.smhi.se/klimatdata/meteorologi/nederbord/1.2887> [2014-05-05]

STOSS (2014). *Taichung Gateway Park*. Tillgänglig: <http://www.stoss.net/projects/6/taichung-gateway-park/> [2014-05-20]

Virginia Tech (2014). *SWOT analysis: a management tool for initiating new programs in vocational school*. Tillgänglig: <http://scholar.lib.vt.edu/ejournals/JVTE/v12n1/Balamuralikrishna.html> [2014-05-05]

Åström, K. (1993). *Stadsplanering i Sverige*. Trelleborg: Byggförlaget.

Figurförteckning med källuppgifter

Omslagsbild: Achim Hepp, Flickr, Licens: Creative Common CC BY-SA 2.0, <https://www.flickr.com/photos/achimh/4047452629/in/photolist-ba17mP-7aEfE2-7aJ3ad-snJ4G>, montage: Oskar Mellegård och Fredrik Angner

Figur 1: Illustration: Oskar Mellegård och Fredrik Angner.

Figur 2: Illustration: Oskar Mellegård och Fredrik Angner.

Figur 3: Bakgrundskarta: © Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki. Kartan omarbetad av Oskar Mellegård och Fredrik Angner. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 4: Bakgrundskarta: © Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki. Kartan om-

arbetad av Oskar Mellegård och Fredrik Angner. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 5: Bakgrundskarta: © Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki. Kartan omarbetad av Oskar Mellegård och Fredrik Angner. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 6: © Stoss. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 7: © Stoss. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 8: © Alday Jover Arquitectos SLP / RCR Arquitectes SLP / West 8. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 9: © SLA. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 10: © SLA. Med vänligt publiceringstillstånd.

Figur 11: Foto: © Achim Hepp, Flickr, Licens: Creative Common CC BY-SA 2.0 Tillgänglig: <https://www.flickr.com/photos/achimh/4047452629/in/photolist-ba17mP-7aEfE2-7aJ3ad-snJ4G>. Illustrationer: Oskar Mellegård och Fredrik Angner.

Figur 12 - 24: Illustration: Oskar Mellegård och Fredrik Angner.

Figur 25: Illustration: Oskar Mellegård och Fredrik Angner
Bakgrundskarta: © Post-Graduate Program in Landscape Architecture at the Aristotle University of Thessaloniki. Med vänligt publiceringstillstånd.